

ŠTAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Uredništvo in upravnništvo: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 - Koročnina: letno RM 2.50, polletno RM 1.40, četrtletno 75 Rpl

I. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 30. August 1941

Nr. 23

Sovjeti doživljajo poraz za porazom

Boljševiki so po dveh mesecih vojskovanja izgubili 1.250.000 vojakov-ujetnikov, 14.000 tankov, 15.000 topov in 11.250 letal

- Nove nemške zmage na južnem in severnem delu vzhodne fronte - Mesta Cherson, Novgorod, Narva, Luga, Čerkasi, Očakov, Velikije Luki in Berislav v nemških rokah - V Dnjepropetrovsku se vije danes nemška zastava!

Nemški vojni valjar se neizprosno premika proti vzhodu. Kar pride pod njegove valjke, je uničeno. Tako je koncem preteklega tedna tudi v zmagoviti uničevalni bitki pri Gomelu, kjer je nemški vojni stroj zgrizel in uničil dele od 17 strelnskih, pet konjeniških, dvoje oklopniških in eno motorizirano divizijo, povrh pa še dve padobranski brigadi, ki sta bili na tleh pritegnjeni k bitki. Boljševiki so imeli strašne izgube. Število ujetnikov se je zvišalo na okrog 84.000, zaplenjenih topov pa na 848. Nemški vojski je padlo razen tega 144 tankov v roke, istotako dva oklopna vlaka.

V Južni Ukrajini so nemške čete zavzele koncem preteklega tedna važno pristanišče Cherson ob izlivu Dnjepra. Med jezeroma Ilmen in Peipus so nemške čete po večdnevni hudih bojih zmagovito prodrle žitavo branjeno črto ter zavzele mesta Novgorod, Kingisepp in Narva. Prodiranje se vrši po načrtu.

Letalstvo je bombardiralo boljševike, ki so skušali pri Odesi in Očakovem pobegniti z ladjami po morju ter jim je prizadejalo težke izgube.

Preteldi petek je izdalo nemško vrhovno poveljstvo poročilo o dosedanjem poteku vojskovanja na vzhodu. Poročilo ugotavlja, da stoji nemška vojska z zavezniki po dvomesečnem vojskovanju nezlomljena globoko na sovražnem ozemlju. Operacije so na celokupni fronti v polnem teku. V Južni Ukrajini odstranjujejo nemške čete poslednje sovražne postojanke ob velikih izgubah sovražnika. Severozapadno od Kijeva se umika sovražnik za reko Dnjepr. Na fronti pred Leningradom in na Estonskem prodirajo naše čete neprestano. Tudi napadi na finski fronti ob obeh straneh Ladoškega jezera pridobivajo vedno bolj na terenu.

V celi vrsti najtežjih uničevalnih udarcev je zadobila sovjetska vojska krvave izgube, ki si jih je težko predstaviti. Od početka vojne je bilo ujetih 1.250.000 sovjetov. Zaplenjenih ali uničenih je bilo okrog 14.000 tankov in 15.000 topov. Sovjetsko letalstvo je izgubilo skupno 11.250 letal. 5633 jih je bilo na tleh uničenih. Ostala letala so bila sestreljena v letalskih bojih ali pa od protiletalskih baterij. Sovjetskemu vojnemu vodstvu so bila razen tega odvzeta velika surovinska in industrijska področja.

Po poročilu vrhovnega poveljstva z dne 24. avgusta so nemške čete zavzele mostišče pri Čerkasiju, medtem pa so nemške čete severozapadno od Kijeva nadaljevale preganjanje potolčenega sovražnika proti Dnjepru in preko Dnjepra. Južno od jezera Ilmen so bile večje sovražne sile premagane in vržene čez reko Lovat. 10.000 sovjetov je bilo ujetih, mnogo vojnega materiala zaplenjenega. V Estoniji se vrši koncentrično prodiranje v smeri na Reval. Tudi finski napadi na obeh straneh Ladoškega jezera dobro napredujejo.

Na fronti med jezerom Ilmen in Peipus so nemške čete 24. avgusta zavzele mesto Luga. Nemške čete so v večdnevni bojih prodrle z minami močno zavarovane poljske postojanke boljševikov. V teh bojih se odstranile 9200 min in uničile 112 sovjetskih bunkerjev,

ki so bili posebej zgrajeni z oklopnimi kupolami in betonskimi stenami.

Hitre čete oklopne armade v. Kleista so v ponedeljek po hudih bojih zavzele mesto in mostišče Dnjepropetrovsk. Sovražnik je na ta način izgubil zadnje oporišče na zapadnem obrežju Dnjepra nižje od Kijeva. Pri svojem prodoru po bitki pri Umanu je Kleistova armada ujela 83.596 ujetnikov ter zaplenila 465 topov, 199 tankov in mnogo vojnega materiala.

Dne 27. t. m. je izdalo vrhovno poveljstvo nemške vojske posebno poročilo o veliki nemški zmagi. V večdnevni, trdovratni boji med Smolenskom in jezerom Ilmen je bila vzhodno od Velikije Luki obkoljena in unčena masa 22. sovjetske armade. Mesto Velikije Luki je bilo zavzeto po hudih bojih. 30.000 sovjetov je bilo ujetih, 400 topov zaplenjenih. Sovražnik je imel nenavadno visoke krvne izgube. Ugotovljenih je bilo 40.000 padlih na sovjetski strani.

Med bojem za Dnjepropetrovsk je neki nemški pešpolk v hudem boju zavzel mesto Berislav na izlivu Dnjepra. Boljševiki so branili Berislav. Nemški infanteristi so vdrli skozi goste zapornice min brez pomoči oklopnikov v mesto. V težavni borbi, ki se je vršila za hišo in hišo, cesto in cesto, so nemški pešči zlomili odpor sovražnika. Z ročnimi granatami, mašinskimi pištolami in nasajenim bajonetom so morali

Angleško-boljševiški napad na Iran

Pretekli ponedeljek so vkorakale angleške in sovjetske čete v nevtralno državo Iran v zasmeh vsem anglosaksonskim zagotovitvam o pravicah malih narodov (Več o tem v notranjosti lista)

(PK. Hähle-Weltbild)

Lahke topove prevažajo na vzhodni fronti tudi v gumijastih čolnih preko rek.

Neizprosnost nemškega vojskovanja

Krvavi diktator Jožef Stalin sprememu v svojem varnem in luksurijoznem podzemeljskem zavetju v Moskvi slaba poročila s fronte. Po proboju Stalinove črte se je ta posebljeni vampir Sovjetije morda še zibal v nadi, da bo z obsežnimi umikalnimi borbami prisilil nemško vojsko in njene zaveznike k zastoju, ki naj bi mu sledila vojna v malo gibljivih postojankah. Toda Stalin se je strašno za-

očistiti hiše in ulice. Pri tem se je zopet izkazala nadmoč in izobrazba nemškega vojaka in njegovega napadalnega duha. Nemški polk je uničil pet sovjetskih bataljonov, ki so bili ojačeni s pionirji in artilerijo. 1500 sovjetov je bilo ujetih, v mestu pa ležijo padli sovjeti prav na gosto.

Nemško letalstvo je zasledovalo severovzhodno od Dnjepropetrovska umikajoče se boljševike ter je prizadejalo kolonam z bombami in ognjem orožja vseh kalibrov najtežje krvave izgube. Poleg tega so nemški letalski odredi bombardirali ladje, utrdbe in živališča sovjetske vojske, zlasti pa železniško križišče Konotop-Brjansk, ki je bilo uničeno. Bombe z največjim učinkom so padale tudi na križišče v prostoru Petersburga (Leningrada). Silno težki udarci nemškega letalstva so padali na železniško omrežje zapadno od Moskve. V Finskem zalivu so nemški odredi bojnih letal potopili štiri sovjetske transportne ladje s skupno 9000 tonami. Štiri druge ladje so bile težko poškodovane. Nemške bombe so zadele nekega rušilca ter dvojce drugih rušilcev ob potoku Riba.

računal. Strahovite izgube, ki jih je utrpela Sovjetska vojska v Ukrajini, so bile šele uvod k novim porazom. V Moskvi so se prijeli za glave, ko je nemška vojska osvojila rudninsko področje Krivoj Rog, s katerim je prišlo več kot polovico vseh rudnin, važnih zlasti za vojno produkcijo, v nemške roke. Sedaj je tudi mogočni centrum boljševiške kovinske industrije, Dnjepropetrovsk, v nemških rokah. Udarec sledi udarcu z občudovanja vredno natančnostjo. Vprašati se je treba, kaj neki pričakuje vodstvo sovjetske vojske od vrstečih se porazov, ki pa niso omejeni morda samo na južni del te fronte, ki naj bi po angleški sodbi v tem letu prinesla končno odločitev. Tu se Angleži res ne varajo. Odločitev bo prav zares padla, toda v okviru takega poraza boljševikov, kakor ga zgodovina še ni

beležila v svojih sicer bogatih zapiskih. Sovjeti se upirajo z vsemi razpoložljivimi sredstvi nemškemu in zavezniškemu prodiranju. To je dejstvo, ki ga nihče ne taji, najmanj vrhovno poveljstvo nemške vojske. Ali pri vsem tem gre za odpor, ki nosi v sebi vse klice bodočega poraza. Boljševiki še mečejo v borbo svoje rezerve, njih odpor med umikom je po poročilih nemških vojnih poročevalcev mestoma žilav in dramatičen, toda vse to jim ne pomaga nič. Nemški stroj je v teku, najstrašnejši stroj te vrste v zgodovini človeškega vojskovanja sploh. Tu je najtrše jeklo, tu so naj-

boljša letala in najučinkovitejša municija, na tej strani je najodličnejši vojaški duh in vojaška izobrazba, vso nemško vojsko pa veže tovarišstvo, kakor ga menda ni nikjer na ostalem svetu.

Potek operacij na vzhodu je pokazal, da nemška generaliteta ne išče nikjer cenenih »političnih« zmag. Operacije, ki jih vodi Führer v svojem glavnem stanu osebno z najvišjimi poveljniki vojske, so zgrajene na načrtu, ki ga pozna edinole veliki generalni štab. Marsikatera poteza v prodiranju se zdi nepoučenim ljudem morda nerazumljiva, toda vse doseganje sijajne zmage nemške vojske so pokazale, da je operativno poseganje nemškega vodstva tako natančno in brezhibno, da o kakem »zastoju« ali računanju z »neznanimi činitelji« ni niti govora. Italijanski list »Popolo d'Italia« je v eni svojih zadnjih številčk potrdil to mnenje, ko je ugotovil, da razbija ogromni nemški vojni stroj črto sovjetskega odpora s kronometrično natančnostjo. Človek ima pri tem stroju vtis, kakor da deluje neštevilo mehaničnih svedrov ob zidu, ki je že vsled prvih razstrelb razpadel na mnogih mestih. Boljševiško vodstvo se mora spričo te mojsterske taktike nemškega vojskovanja omejevati na obupen, toda brezupen odpor in na lokalne protinapade.

Nemška strategija pa ne tolče sovražnika samo v smeri proti Kavkazu in vzhodnemu delu Črnega morja, njen pritisk je v središču ravno tako močan kakor na severu, kjer so Finci že v predmestjih Wiborga. Dosedanja praksa je pokazala, da se sovražnik nima veseliti, ako na tem ali onem delu fronte še ni prejel celo število »zapadlih« r' -cev. To je skrb nemškega vrhovnega poveljstva, ki je dokazalo tudi v mogočni majniški ofenzivi lanskega leta, da ni zlahka vojne naloge, ki je nemška vojska ne bi zamogla rešiti tako, kakor to odgovarja vojaškimi in političnimi zamislim Führerja.

Dosedanji ogromni uspehi na vzhodni fronti so porok za nadaljnje strahovite udarce, namenjene sovražniku vsega človeštva. Začetkom septembra se mislijo v Moskvi sestati odposlanci Anglije z boljševiškim komisarji na vojni posvet. Boljševiki bodo morali v podzemlju referirati Angležem celo vrsto najnovjših porazov, kar pa menda ne bo dvignilo skupnega razpoloženja . . .

Moskovska konferenca — v kolikor ne bi prišlo do nepričakovanih »motenj« — naj tolaži boljševike še nekaj časa, toda določanje vojnih dogodkov je in ostane tudi nadalje edino v rokah nemškega vojnega vodstva. Neiz-

Angleško-sovjetski napad na Iran

Churchill in Stalin sta zagrešila nov zločinski napad na mirno, strogo nevtralnno državo - Narod za narodom žrtvuje plutokratsko-boljševiška banda, da bi le še razširila vojno področje

Churchill in Stalin sta zakrivila nov zločin. Kar so že mnogi poznavalci položaja v Aziji sumili, se je zgodilo: po Reuterjevem angleškem poročilu so angleške in sovjetske čete vdrle v ponedeljek zjutraj v neodvisno državo Iran (Perzija), t. j. državo, ki meji na severu ob Sovjetijo, na zapadu ob Irak, na vzhodu pa ob Afganistan in Indijo. Istočasno je objavila moskovska poročevalska služba vsebinsko neke note, ki jo je naslovila sovjetska vlada na vlado Irana. V tej noti je izjavila moskovska vlada, da je iranska vlada odklonila sovjetske zahteve in da so radi tega vkorakale sovjetske čete na iransko ozemlje. Angleški poslanik v iranskem glavnem mestu Teheran je istotako izročil iranski vladi noto, v kateri je obrazložen sklep angleške vlade, poslati angleške čete na področje Irana.

Churchill in Stalin sta pripravljala že več mesecev ta napad na Iran, in sicer s stalno in lažljivo ugotovitvijo, da se nahaja na iranskem ozemlju več tisoč Nemcev, ki že komaj čakajo na vpad v Sovjetijo. Napad na Iran je nov Churchillov zločin. Churchill gre spričo pomanjkanja vojnih uspehov v glavnem za to, da vrže čim več narodov na žrtvenik Britanskega imperija. Churchill je edinole za podaljšanje vojne v časovnem smislu, istotako pa

prosnost nemškega vojskovanja je jekleni zakon, kateremu so se morali podrediti doslej vsi nasprotniki Reicha. Boljševiško vodstvo je že izgubilo živce. Zveza med posameznimi štabi je prenehala, v kolikor ni bila že prej pomanjkljiva. Na fronti komandirajo odpor samo še poveljniki nižjih edinic. Bridko se pritožujejo nad pomanjkanjem sredstev, ki so za vojskovanje neobhodno potrebna. V to razpadajočo armado se vdira klin za klinom v obliki nemških oklopnih divizij. Nemška vojska dela čudeže. Previdnost je razsvetila Führerja, da je 22. junija s hitrim udarcem izbil iz Stalinovih rok vsako možnost ofenzivnega prodiranja. Rdeča vojska je bila s prvim dnem vojne obsojena na defenzivo. To stanje se ni spremenilo nikjer, ker je Führer dal inicijativo v roke nemški vojski. Boljševiški odpor je potemtakem še samo okolščina tega vojskovanja, ne da bi imel kakršenkoli odločilni vpliv. Leningrad se nahaja v nevarni bližini nemškega obkoljevanja... Tudi Stalinu ne bo prihranjena usoda tistih, ki so se hoteli igrati vojne z največjo in najboljšo oboroženo silo na svetu!

tudi v smislu razširjenja vojne na nova geografska področja. Krvavi politiki plutokratskih židovskih in boljševiških osvojevalcev sveta se je morala ukloniti država Iran, ki pa ne misli kapitulirati brez najostrejšega odpora proti brezvestnemu napadu lakomnih Angležev in Sovjetov.

Napad na Iran je tem večji zločin, ker se je iranska vlada posluževala od vsega početka najstrožje nevtralnosti napram vsem sosedom. Njeno držanje je bilo nad vse korektno, saj so ga raz-

ni listi celo omenjali s popolnim priznanjem. Kljub tej nevtralnosti pa so angleški in severnoameriški listi že več tednov neprestano hujskali proti iranski vladi. Ti listi so označevali odgovor iranske vlade na grozilne zahteve Anglije »kot nezadosten«, in to v času, ko besedilo iranske note niti ni bilo objavljeno.

Kakor se je naknadno izvedelo, je imel iranski poslanik pri severoameriški vladi v Washingtonu še v nedeljo razgovor z ameriškim zunanjim ministrom Cordel Hull-om. Po tem razgovoru je podal poslanik Mohamed Šajestek ameriškim listom izjavo, da se bo Iran branil proti vsakemu napadalcu tudi tedaj, ako bi izgledi bili le v razmerju 1 napram 10. Poslanik je izrecno zanikal obstoj nekake nemške »pete kolone«, češ da je v Iranu samo 700 Nemcev, ki so tam zaposleni kot trgovci, inženirji itd. V zadnjih dveh letih sploh ni dobil noben Nемец vizum

(PK. Kintscher-Weltbild)

Das Gesicht des ungarischen Maschinengewehrschützen

za Iran. Razen tega je iranska policija skrbno pregledovala delo in poslovanje vseh inozemcev. Vse dokazovanje iranske vlade je bilo zaman. Anglija in Sovjetija hočeta imeti novo vojno področje in Severna Amerika jima pridno sekundira. Napad na Iran je razgalil angleško požrežnost in boljševiško zlobnost do popolne nagote. Churchill in Stalin hočeta pač tavati v potokih človeške krvi, zato sta si edina v tem, da je treba pomandrat vsako nevtralnost, ako ni predvidena v angleških in boljševiških načrtih.

(Karte: Archiv)

Britische und sowjetische Truppen sind in Iran einmarschiert. Ein friedliches, neutrales Land ist von den Wölfen des Weltimperialismus überfallen worden

Država Iran in njeni ljudje

Nekaj podatkov o državi, ki je bila napadena s strani Anglije in Sovjetije

Država Iran je večinoma zelo pusta visoka planota, ostali del pa je stepa in puščava. Iranci so prebivali v deželi že 2000 let pred našim štetjem. Naselbine in tudi mesta imajo značaj zelenik. Glavno mesto Teheran in Tebris sta trgovski središči dežele. Veliko opevano je bilo mesto Širas kot »mesto vrtnic«. Znan je tudi Ispahan, ravno tako romarsko središče Mezhed. Iranci so vsled neprestane borbe z naravo za svoj obstanek zelo žilav in prilagodljiv narod, ki se je v svoji večtisočletni zgodovini vedno sijajno izkazal. Iran je med Perzijskim zalivom in Kaspijskim morjem že izza davnine sklenjeno kulturno področje, obenem pa je dežela prehoda med Zapadom in Vzhodom. Kot taka je bila zaželjena vedno od raznih osvojevalcev. Štari Rimljani so trčili tu na nasprotnike, ki so jim bili mimo Germanov najnevarnejši. Ko je bil Iran premagan po Arabcih, je postal središče islamske kulture.

V 19. stoletju je dobil Iran dva velika in močna sovražnika: Anglijo in carsko Rusijo. Anglija je uveljavljala svoj vpliv v indijske strani ter je leta 1861 zasedla Bahreinsko otočje v Perzijskem zalivu. Moskva pa je l. 1796 anektirala Baku, pozneje pa še Kavkaz, ki je bil do takrat iransko ozemlje. L. 1907 sta si London in Moskva kratkoma razdelila Iran v dvoje interesnih področij. Po svetovni vojni pa se je dvignil Reza Kan, ki se je dal proklamirati l. 1923 kot Reza Šah Pahlevi za iranskega cesarja. Novi cesar se je otresel odvisnosti, odpravil je privilegije ali posebne pravice tujcev ter je pričel energično obnavljati nacionalno državo. Njegovo veliko delo je bila zgradba transiranske železnice od Perzijskega zaliva do Kaspijskega morja. Obenem je pridno nadaljeval

vrtanje petrolejskih vrelcev, ki so vir velikega bogastva iranske države. Za Zedinjenimi državami, Sovjetsko Unijo in Venezuelo je Iran glede produkcije petroleja na četrtem mestu.

Iran je, kakor smo že omenili, dežela prehoda in zveze med Prednjo in Srednjo Azijo. Ozemlje med Kaspijskim morjem in Perzijskim zalivom je dvakrat tako veliko kakor današnja Nemčija. Iran meji na severu ob Sovjetijo, na vzhodu ob Afghanistan in Beludžistan, na zapadu ob Irak in Turčijo, na jugu pa ob Arabijo in ob britansko kolonialno področje Koveit. Iran je imel v zadnjem desetletju zelo aktivno bilanco zunanje trgovine. Izvažal je v veliki meri petrolej, preproge, sadje, bombaž, svilo, gumi, ribe in bisere. Uvažal pa je Iran v glavnem industrijske izdelke. Iran in Nemčija sta bila vedno v dobrih trgovskih odnosih na podlagi poštene trgovine. Politični interesi pri tem niso igrali nikake vloge.

Cisto drugače je bilo to z Angleži. Pomisliti je treba, da izkorišča družba Anglo Persian Oil Company okrog tri četrtine vsega iranskega petroleja. Angleži imajo pri tem ogromne dobičke, od katerih plačajo 8 odstotkov iranski državi, ki je pravzaprav lastnik tega bogastva. Angleži so menda mnenja, da bi si v teku vojaške akcije proti Iranu lahko prihranili tudi plačevanje teh 8 odstotkov.

Napad na Iran je zanimiv tudi z vidika izjave, ki sta jo podala na jahti »Potomac« Roosevelt in Churchill glede »zaščite svobode vseh narodov«. 14. avgusta je prečital Attlee »oceanski manifest« s 14 anglosaškimi točkami, ki naj bi princ svetu mir in spoкоjstvo. Enajst dni pozneje so ti farijezi napadli nevtralni Iran...

Svet obsoja angleško-boljševiški napad na Iran

Mednarodni tisk obsoja angleško-sovjetski napad na nevtrarno državo Iran, ki ni ogrožala nobenih drugih interesov. Tako piše polkovnik Gančev v sofijskem listu »Slovo« da je skoro istočasno, ko je londonska poročevalska služba objavila Churchillov govor o pravicah malih narodov, prispela iz bližnjega vzhoda vest o novem angleško-boljševiškem napadu na Iran, malo državo z veliko preteklostjo. Gre pač zgolj za pretvezo, če zatrjujejo oba napadalca, da ogroža Iran neka tuja država. Za to veliko lažjo se skrivajo predvsem petrolejski vrelci, drugič pa težnja po neposredni zvezi med angleškimi in boljševiški četami, ker je ta pokus pred tremi meseci na Balkanu propadel. Hrabri iranski narod se upira nasilju, mali narodi pa imajo nov po-

vod za razmišljanje o tem, koliko je vredna angleška garancija.

Tudi hrvatski tisk je v znamenju ogorčenja nad strahopetnim angleško-boljševiškim napadom na Iran. Hrvatski tisk obsoja angleški imperijalizem ter izraža svoje simpatije za iranski narod. Tako ugotavlja »Hrvatski Narod«, da ne bo ta sramotna epizoda v obupni borbi Anglije pomagala niti Angliji sami, niti njenemu boljševiškemu zavezniku. Napad na Iran dokazuje, da je postal položaj Anglije in Sovjetije zelo težaven. Iranska pustolovščina bo vsekakor imela posledice za Anglijo, ker pomeni izzivanje vsega muslimanskega sveta na bližnjem vzhodu.

»Novi List« spominja na Rooseveltov in Churchillov načrt o zboljšanju sveta, katerega sta šele pred par dnevi slo-

vesno proglasila. Sama avtorja pa sta svoj načrt zavrгла v najodločilnejši točki, ki govori o svobodi malih narodov. Iran mora sedaj pustiti svoje delo obnoje ter zagaziti v veletok krvi, ker hočejo plutokratje in bojševiki pred svojim zlomom vreči bakljo vojne v ves svetovni prostor. Tisoči in tisoči mrtvih naj bi Angliji preskrbeli potrebnege časa.

Srbski list »Obnova« v Belgradu piše: »Angleži so najprej napadli Irak ter premagali njegovo armado. Nato so napadli Sirijo, mandatsko ozemlje bivšega francoskega zaveznika. Brezobzirno so prelivali francosko kri, kakor pri Dakarju, ter podredili Sirijo angleški upravi. Sedaj napadajo Iran in morda še pride kdo na vrsto, vse to pa se dogaja v imenu svobode malih narodov.

Grški tisk ugotavlja, da je napad na mali Iran, ki je hotel ohraniti le svojo nevtralnost, v popolnem soglasju s politiko Anglije, ki meri na to, da bi se vojna po možnosti razširila, kar bi utegnulo zavlačevati pogin imperija. Angleško-sovjetski vpad v Iran je — ne oziraje se na uspeh ali neuspeh — priznanje težavnega položaja, v katerega sta zabredla oba zaveznika. Komaj par dni po slovitnem sestanku Roosevelt-Churchill in njih programu o osrečitvi sveta so Angleži dementirali sami sebe ter dokazali svoje prave namene. Vprašati se je treba, kaj bodo »čustveni« Severoamerikanci porekli k temu najnovejšemu nasilju. Grški narod gleda vsekakor s simpatijami na Iran, to pa iz lastne izkušnje, ki je dokazala, kako malo se brigajo Angleži za nevtralnost malih narodov.

V Egiptu, ki je po vladarskih hišah vsled sorodstva povezan tudi sicer na prijateljski način, je brutalni napad Anglije in Sovjetije na Iran izzval veliko ogorčenje.

Krivda generala Simoviča

Kakor poročajo nemški listi iz Belgrada, so objavili srbski nedeljski listi izpod peresa namestnika komisarja srbskega notranjega ministrstva, Perića, zelo zanimiv članek, ki žigosa pogubno vlogo, katero je igral ta poslednji ministrski predsednik Jugoslavije in agent Anglije v kritičnih dneh pred izbruhom konflikta na Balkanu. Perić piše med drugim:

Angleži so računali v svojih vojnih načrtih, da bodo vse balkanske države prostovoljno ali neprostovoljno stopile na njihovo stran. Balkan naj bi torej postal nekako središče močnega napada na Nemčijo. General Simović, ki je imel dolgoletne in pristrane zveze z angleškimi vojaškimi in političnimi krogi, je že koncem lanskega leta snoval načrte za sestavo koncentracijske vlade po nalogu Anglije. O tej stvari se je že takrat pogajal z raznimi politiki in predstavniki oborožene sile. Glavna borba pa se je odigrala za kulisami.

Ker je dobil general Simović oblast s pomočjo vojske v svoje roke, je potreboval pred narodom neke vrste kritika. Tako kritje naj bi mu bila dala koncentracijska vlada.

Sestava take koncentracijske vlade pa ni bila lahka. Simović je zahteval notranje ministrstvo za dr. Srgjana Budisavljevića, zunanje ministrstvo pa za poslanika v Moskvi dr. Gavrilovića. Politiki so to zahtevo odklonili. Nato so našli nekak kompromis. Dr. Budisavljević je dobil portfelj notranjega ministrstva, dočim je bil za zunanjega ministra imenovan dr. Ninčić, o katerem se je vedelo, da ne spada k taboru, ki je za vojno. Vprašanje vstopa Hrvatov je bilo odprto. Dr. Maček je zahteval mirovno izjavo vlade in sprejetje Trojnega pakta. General Simović pa ni hotel nikakor pristati na zahtevo šefa Hrvatske seljačke stranke. Na zahtevo večine članov kabineta je Simović nato dopustil dr. Ninčiću poravnavo razmerja do osovinskih sil, obenem pa je skrbel za to, da so se morala taka prizadevanja izjaloviti. Za hrbtom ostalih ministrov se je general Simović pogajal z Angleži o sodelovanju jugoslovanske vojske z angleško in grško vojsko. V to svrhu je odletel angleški zunanji minister Eden, ki se je takrat nahajal v Atenah, v Belgrad. V Pančevu sta se Eden in Simović sestala na tamkajšnjem letališču.

V svojih nadaljnjih brezsmiselnih pogodbah o medsebojni pomoči med Jugoslavijo in Sovjetijo, čije načrti sta izdelala poslanik dr. Gavrilović in namestnik zunanjega komisarja, žid Višinski. Načrt je bil dne 1. aprila predložen jugoslovanski vladi. V taboru vojnih hujskačev je takrat zavladalo veliko veselje. O nepričakovani pomoči Sovjetije so obvestili tudi dr. Mačka, ki je menda pod vtisom te vesti odpoval takoj v Belgrad k zaprišegi. Nato je pričel general Simović igrati z odkritimi kartami. 2. aprila je izjavil italijanskemu poslaniku, katerega je povabil k sebi, na izzivalen način, da se bo Jugoslavija z orožjem v roki uprla morebitnemu pohodu nemške vojske v smeri na Solun. Slične izjave je dal tudi napram drugim diplomatom. Te izjave so bile formalne vojne napovedi na naslov Nemčije. Dva dni pozneje se je izkazalo, da ponudba zvezne pogodbe s strani Moskve ni bila resno zamišljena in da je bil njen namen edinole v ojačenju vojnega tabora v Belgradu. Razočaranje je bilo ogromno, ko so izvedeli, da bi bilo s Sovjeti treba skleniti le skromno prijateljsko pogodbo in nenapadalni pakt. Ko so nemške čete v najkrajšem času zavzevale Balkan, je pustila Moskva past generala Simovića, dr. Gavrilovića in vsa ostalo kliko.

**Pozdrav vseh zavednih
Spodnješta'ercev je**

„Heil Hitler!“

Zaskrbljenost v Londonu narašča

Londonški dopisnik lista »Göteborgs Posten« poroča svojemu listu, da razmotrivajo vodilni angleški krogi razvoj borb v Sovjetiji z veliko zaskrbljenostjo. V angleški javnosti je nastal nemir glede izostanka vidne angleške pomoči za Sovjetijo. Tako se ukvarja s tem razpoloženjem list »Evening Standard«, ki piše sledeče:

»Kaj mislimo storiti za pomoč našemu zavezniku in v kateri obliki se bomo udeležili te borbe? Jasna dejstva našega položaja so znana in jih je lahko sporočiti brez prikrivanja. Sovjeti ne potrebujejo samo vojnega materiala, nego pritegnitev celokupne angleške oborožene sile. Kar moramo v vojni storiti, se mora sedaj zgoditi. London je prav tako v nevarnosti kot Leningrad.«

Na isti črti se nahaja članek angleške revije »Reynolds News«, ki piše pod naslovom »Pomagajte sovjetom sedaj!«, da so poročila iz vzhodne fronte resna.

»Vsak Anglež«, tako piše omenjeni list dalje, »si želi, da bi v tej uri preizkušnje bilo zaupanje sovjetov v Anglijo potrjeno. Mi hočemo biti udeleženci te borbe in ne samo gledalci. Leto odločilnih dogodkov je 1941. Prizorišče činov, ki bodo prinesli odločitev, je vzhodna fronta. Če hočemo doprinesiti svoj delež k razvoju protiofenzive, ki bo zlomila Hitlerjev vojni stroj, bomo morali sedaj ustvariti drugo fronto.«

*

Značilno za položaj Sovjetije je dejstvo, da je moskovski radio pozval preteklo nedeljo žide vsega sveta, naj pomagajo Sovjetiji, Veliki Britaniji in drugim demokratskim državam v njihovi borbi proti nacizmu. Kakor po-

roča Reuter, so v Moskvi prisostvovali »ugledni zastopniki židovstva« temu zborovanju. Govornik je bil neki znani židovsko-sovjetski gledališki igralec, ki je pozval žide vsega sveta, naj prispevajo, kar le morejo, za »iztrebljenje fašizma«. Ta židovski komedijant si je drznil izjaviti, »da je sedaj prišla kanihalska narava nacizma napram velikim narodom Sovjetije in vsemu človeštvu, v kolikor ljubi idejo svobode in demokracije, do veljave.«

Medtem so narodi Nove Evrope na lastni koži spoznali, da nista boljševizem in demokracija nič drugega nego posebna pojava mednarodnega židovstva. Narodi mlade Evrope so se radi tega že opredelili proti boljševizmu in proti demokraciji. Nezaslišana pa je trditve nesramnega žida glede »človečanstva, v kolikor še ljubi idejo demokracije in svobode«. To si je drznil izreči židovski govornik kljub milijonom žrtv boljševizma, zlasti pa zloglasne GPU, ki je dala v Mehiki ubiti celo boljševika Trockega, ker ni trobil v Stalinov rog. S človeško krvjo do stroga oškropljene kleti zloglasne GPU, fotografirane in filmane v neštevilnih primerih, so pač najboljši dokaz, da so moskovski židje izgubili vsako pravico, govoriti o »svobodi« in »demokraciji«. Daleč je padla Anglija, da se družiti s to kugo človeštva, ki naj bi pomagala angleški plutokraciji nekako na korja. Angleška skrb glede Sovjetije ne velja morda boljševikom, ki so bili že od vsega početka določeni kot krvava daritev na oltarju angleškega imperijalizma. Boljševiki imajo v smislu angleških stremljenj edinole nalogo, razširiti vojno področje in kopiciti težave za nemško vojsko. Angliji tudi uničenje Sovjetije ne bo pomagalo. Njena bolezen je smrtna.

Roosevelt hoče ustvariti

„severoameriški imperij“

Bolivijski list »Estampa« v La Pazu je objavil pod naslovom »Severoameriški imperij« svetovni zemljevid z bodočimi področji političnega vpliva Zedinjenih držav. Kakor piše omenjeni list, obsega to področje obe ameriški celinii, Anglijo, Irsko, Avstralijo ter velike dele Azije in Afrike. Obenem z zemljevidom je objavljen tudi članek, ki opozarja na dejstvo, da razne ameriške družbe vedno bolj in bolj razprostrajajo svoje mreže v Ibero-Ameriki. Ravno tako je razvidno imperijalistično stremljenje Zedinjenih držav iz dejstva, da zahtevajo oporišča v Urugvaju, Čile-u in v Argentini. V podkrepilo citira omenjeni bolivijski list neki članek, ki je bil objavljen že majnika v severoameriškem časopisu »Fortune«.

»Naloga Zedinjenih držav obstoja v tem, da se vedno bolj vključijo v vse življenje Ibero-Amerike, da bi na ta način iztisnile vse ostale sile obenem z Anglijo iz ibero-ameriškega tržišča.

Zedinjene države bi morale čuvati svoje interese brezobzirno in ne oziraje se na to, ali je pomoč Zedinjenih držav Ibero-Ameriki zaželjena ali ne. Morebitni odpor je treba zlomiti z nasiljem.«

Kakor piše bolivijski list, je sedaj zopet razkrinkana »vzorna demokracija« g. Roosevelta, ki se je izkazala kot najbrezobzirnejši imperijalizem. Hlastno seganje po svetovnem gospodstvu je tisto, kar židovsko-plutokratski tisk neprestano in po krivem očita nacionalnosocialistični Nemčiji. Zlasti iberoameriškim državam se že svita, če pomislijo, kakšno bodočnost jim je namenil severoameriški imperijalizem. Državniki, ki govore stanlo o »svobodi« in »človeških pravicah«, so očitvidno pripravljene, uporabiti napram ameriškem jugu iste metode nasilja, kakot so jih angleško-boljševiški farizeji uporabljali sedaj proti nevtralnemu Iranu. Krinka je padla!

(SS. PK. Lossa-Scherl)

Das ist das Antlitz des Krieges. Kein Haus blieb in dieser sowjetischen Stadt verschont. Der ganze Bezirk ist ein einziger Trümmerhaufen

Borba za Evropo

Preteklo nedeljo je imel Reichsleiter Alfred Rosenberg v Bremeu govor, v katerem se je uvodoma bavil z vprašanjem, ali je bila ta vojna potrebna ali ne. Govornik je potrdil stavljen vprašanje ter je izjavil med drugim:

»Če pride kak narod v težko usodno borbo, v kateri gre za biti ali ne biti, potem nastane v milijonih src vprašanje, ali je bila ta vojna potrebna in da-li se ji je bilo mogoče kakorkoli izogniti. To vprašanje je v resnici za borbo in za vse ostalo življenje odločujoče, ker ni vseeno, kakšen je odgovor naroda na postavljeno vprašanje. Če najde narod vzroke vojne v lastnih pogreškah, v lastnih prenapetih načrtih, v slavohlepu posameznikov ali celote, bo vodil to borbo drugače kakor tedaj, če mu veleva notranjost, da so bila vsa sredstva sporazumevanja zastonj, tako da obstoja le še železna potreba po borbi do zadnjega.

Naše gibanje je pričelo svojo borbo proti izdajstvu l. 1918 ter proti Versailles-u. S to parolo se je borilo 14 let in pod tem geslom je tudi zmigalo. Pri vseh uspehih pa mnogi zelo lahko pozabljajo prejšnje razmere, čijih dedščino smo morali prevzeti.

Kaj bi bilo, da ni bil Adolf Hitler vodja nemškega naroda? Treba se je zamisliti v leta bede, ki jo je preživel nemški narod, v neizmerno bol 6 do 7 milijonov brezposelnih in v nevzdržno težino Nemčiji naloženih bremen.

Ko je bil nacionalnosocialistični Reich nato uresničen, je Führer vedno znova zatrjeval svojo miroljubnost ter je iskal rešitve za viseča vprašanja,

vendar so ga vedno progoljivo zavračevali. Sistematično in zavestno ter istočasno so stremeli za uničenjem nemškega naroda.

V spoznanju te nevarnosti je Führer bdel nad Nemčijo in ravno v teh tednih smo doživeli vso nevarnost za Nemčijo in ves kontinent. Če hočejo sedaj gospodje preko velike luže oživljati stare parole, ve nemški narod iz grenkih izkušenj, koliko so ta gesla še vredna.

Ko nam je bila ta vojna vsiljena, smo bili pred svetovno zgodovino postavljeni samo pred eno izbiro: boriti se ali pa brez borbe pasti. Mi nismo nenasitni, pač pa oni, ki imajo pol sveta in ki hočejo zaslužniti še 80 milijonski narod.

Ob koncu svojega govora je omenil Rosenberg borbo proti boljševiški kugi ter je med glasnim odobravanjem označil udarec Führerja proti svetovnemu sovražniku kot odrešilen čin Führerja.

Vojna z Anglijo

Angleži so tudi ob koncu preteklega tedna poskušali napasti z letali po Nemcih zasedeno Kanalsko obalo, toda pri tem so naleteli na oster nemški odpor. 23 angleških letal je bilo pri tej priliki sestreljenih. Nemški hitri čolni so koncem preteklega tedna napadli veliko angleško ladijsko spremeljavo ter potopili dve ladji s 5000 in 4000 tonami. Bojna letala pa so uničila neko tovorno ladjo s 3000 tonami.

V Severni Afriki so nemške letalske bombe zadele dve lahki angleški križarki pri Sidi el Baraniju. Pri Tobruku so nemški letalci bombardirali angleške

čete in iztovorjen material z bombami vseh kalibrov.

V Severni Afriki so bili nemški strmoglavci 22. avgusta posebno uspešni. Razbili so z bombami protiletalske baterije, uničili so nadalje municijska skladišča in poškodovali več ladij. Prav tako so uspešno bombardirali skladišča v Marsa Matruku.

Sovražnik je izgubil v času od 22. junija do 23. avgusta nad Anglijo in vodovjem, v Severni Afriki ter pri poletih nad Nemčijo 1044 letal. Nemčija je v istem času izgubila v boju z Anglijo 127 letal.

Nemške podmornice in nadvodne sile so potopile 25 sovražnih trgovskih ladij s skupno 142.500 tonami. Od teh ladij so nemške podmornice iz neke spremeljave, ki je bila namenjena iz Anglije v Gibraltar, torpedirale 21 ladij s 122.000 tonami. V borbi so razen tega potopile enega rušilca klase Afridi, nadalje neko korveto in eno stražne ladjo.

V borbi z Anglijo je obsipovalo nemško letalstvo dne 25. t. m. luko Great Yarmout z bombami težkih kalibrov. Ponoči so sledili bombni napadi na angleško vzhodno obalo ter na lefališče.

Majhno število angleških bombnikov je vrglo v noči na 25. t. m. na nekatera mesta Zapadne Nemčije eksplozivne in zažigalne bombe. Škoda je bila neznatna. Nočni lovci so sestrelili troje napadalcev.

Dne 25. avgusta so nemški letalski odredi bombardirali vojaške naprave v Angliji. Ponoči so bojna letala potopila

(PK. Mittelstädt-Weltbild)

Vodja Romunije, general Antonescu, je bil s posebnim dekretom imenovan za maršala Romunije. Maršal Antonescu, ki je bil od Führerja odlikovan z Viškim križcem železnega križa, je vrhovni poveljnik nemško-romunskih del na južnem delu vzhodne fronte.

Mit der Handgranate gegen einen Panzerspähwagen!

PK... Feldwebel Ludwig K. hatte bisher noch keinen Einsatz gemacht. Sein Herz schlug darum höher, als mit dem deutschen Heer an der Ostfront auch sein Regiment zum Kampf antrat. Die Stunde seiner Bewährung sollte dann auch nicht lange auf sich warten lassen. Auf einem Höhenzug war seine Kompanie in Stellung gegangen und er selbst mit einem Spähtrupp über die eigene Linie hinausgeschickt worden. Wo befindet sich der Feind? Das zu erkunden war sein Auftrag.

Er lag mit seinen Männern, alles unerschrockene Jäger aus den Bergen, weit vorne, als die von ihm aufgestellte Sicherung einen Panzerspähwagen meldete. Feldwebel K. ließ dann ruhigen Mutes den Spähwagen auf sich und seine Gruppe zukommen. Ein kurzer Feuerüberfall und schon kippte der stählerne Wagen seitlich in einen Graben und blieb bewegungslos liegen. Die Schüsse der Jäger hatten gesessen.

Minuten vergingen, dann tat sich die Lucke auf und zwei Gestalten kletterten kurz hintereinander heraus, einer wurde abgeschossen, der andere entfloß ins nahe Kornfeld. Aber noch mußten weitere Sowjetsoldaten im Wagen stecken. Feldwebel K. pirschte sich vorsichtig heran, warf eine Handgranate, nützte

die Detonation aus, um weitere Meter zu gewinnen und stand schließlich vor dem Panzerspähwagen. Seine Zurufe, sich zu ergeben, blieben ohne Erfolg. Es schob sich vielmehr eine Hand durch die Lucke, die eine Pistole unklammert hielt. Gerade blieb noch Zeit, daß Feldwebel K. zur Seite springen konnte, um den Schüssen zu entgehen. Nun griff er zum letzten Mittel. Er zog eine Handgranate ab und schleuderte sie in die Öffnung. Ein gewaltiger Krach, eine Rauchsäule schoß zum Himmel, aber der Feind, ein zäher und bis zur Vernichtung kämpfender Soldat, schoß unentwegt weiter. K. erwiderte das Feuer mit der eigenen Pistole, mußte aber infolge einer Ladehemmung zurück, um den Schaden zu beheben. Dabei stolperte er und diesen Augenblick benützte der Mann im Panzerspähwagen, um zu entfliehen. Ein Schuß der sichernden Kameraden machte den Fluchtversuch zunichte. Damit war der Panzerspähwagen in der Hand der Jäger und die Bedienung außer Gefecht gesetzt. Feldwebel K. und seine unerschrockenen Männer aber hatten sich durch ihre Entschlossenheit und ihren Angriffsgestalt als kühne Jäger bewährt.

Kriegsbericht H. A. Hirth.

Z ročno granato proti izvidniškemu tanku

PK. Njegovo srce je bilo hitreje, ko se je z nemško vojsko na vzhodni fronti podal v boj tudi njegov regiment. Ura preizkušnje je bila zelo blizu. Na nekem grebenu je zasedla njegova četa položaj, on sam pa je z izvidnico šel naprej preko prve črte.

Kje je sovražnik? To poizvedeti je bila njegova naloga. Ležal je s svojimi možmi, samimi neustrašnimi planin-

skimi lovci, daleč spredaj. Naenkrat mu je javila prednja straža prihod sovražnega izvidniškega tanka. Feldwebel K. ga je pustil bližje s hladnim pogumom. Po kratkem ognju se je jezikleni voz prevrnil v jarek, kjer je neigibno obležal. Strelci planincev so zadeli zelo točno.

Par minut pozneje se je odprla odprtina tanka. Pojavili sta se dve postavi. Prvega je zadela krogla, drugi je zbežal v bližnjo pšenico. Toda v tanku je moralo biti še več sovjetskih vojakov. Feldwebel K. se je splazil v neposredno bližino tanka. Vrgel je ročno granato ter izrabil detonacijo tako, da je stal tik pred tankom. Zaklical je sovjetom, naj se vdajo. Poziv je bil brezuspešen. Skozi odprtino je pomolela roka z nabito pištolo. Feldwebel K. se je hitro nagnil in s tem izognil smrtonosnemu strelu. Moral je uporabiti poslednje sredstvo. Prižgano ročno granato je kratkoma pogнал v odprtino tanka. Močno je zagrmelo. Proti nebu se je dvignil gost dim. Sovražnik pa je kljub temu streljal neprestano naprej. Tudi K. je streljal s svojo pištolo, ki pa je vsled zatika municije nenadoma odpovedala. Moral je nazaj, da bi popravil nastalo škodo. Pri tem se je K. spodtaknil. Sovražnik je izrabil ta trenutek za beg. Strel čuječega tovariša pa je nakano preprečil. Tank je bil sedaj v posesti lovcev in njegova posadka je bila uničena.

Feldwebel K. in njegovi neustrašeni

može so s svojo odločnostjo in s svojim napadalnim duhom dokazali, da so res smeli nemški lovci.

Piše Kriegsbericht H. A. Hirth

Usoda lepe Nataše

Piše Kriegsbericht Rudolf Dietrich

PK. — Nataša je stara devetnajst let. Dekle ima svetle lase in modre oči. Njena rast je podobna sveči. Za naše pojme je brhko dekle. Doma je iz D., velikega garnizijskega mesta v leningrajskem vojaškem okrožju, ki je obenem tudi važno železniško križišče. Kot delavski otrok je Nataša zrasla v бедnih razmerah. Tik do izbruha vojne z Nemčijo je bil njen oče višji strankin funkcionar v mestu D. Nataša in njeni bratje in setre niso videli očeta dostikrat. L. 1931 je pisal oblasti dopisnico ter ji je sporočil, da se je ločil od svoje žene. Oblast naj mu radi tega potrdi ločitev. Pristojni uradnik je udaril žig na omenjeno dopisnico in ločitev je bila s tem potrjena. Par dni pozneje je poročil neko delavko. Ko se je njegova druga žena čutila v drugem stanju, se je Petrovič K. zasitil zakonskega življenja ter je istotako izvedel ločitev. Tako je postala Ilonka P. njegova tretja žena.

Leta 1937 pač Nataša ne bo nikoli pozabila. Takrat je pričelo njeno mučeništvo. Ilonka je bila namreč častihlepna, hotela je postati žena političnega komisarja, pred katerim se tresejo vsi ljudje. Toda pot je bila težka in strma. Ilonka ni baš izbirala sredstva za dosego svojega cilja. Opozorila je svojega moža na Natašo, najlepše dekle v mestu, ki bi mu mogla pripomoči do višjega položaja. Petrovič se je najpreje branil. Bil je ponosen na svojo Natašo, ki mu je bila „golobičica“. Toda tovariši so mu pripovedovali, da je Nataša lepša kot vsa druga dekleta v mestu. Ilonka je gradila svoje načrte na tej podlagi, ko je nekega dne povabila politične prijatelje in predstojnike svojega moža na „proletarično čajanko“. Bil je lep večer. Alkohola so zaužili preko mere. Nataša je imela temno-rdečo obleko, ki jo je oče kupil v Leningradu. Nataša in žganje sta bila središče celega večera.

Gostje so se dvignili v jutranjih urah. Natašo je odpeljal neki komisar s svojim službenim avtom domov. Tik poprej ji je Ilonka zašepetala v uho, naj se lepo poigra s „tovarišem“, ker je od tega mnogo odvisno... Komisar je postal že med vožnjo vsiljiv. Nataša je bila zelo utrujena, malo jo je prevzel tudi alkohol. Bilo ji je komaj 15 let. Njen odpor se je zlomil in končno je odšla s komisarjem v njegovo sobo, kjer so jo še drugi večkrat — posilili. Zjutraj se je vrnila vsa zbita, z umazano in povaljano obleko, k materi.

Dva tedna pozneje je Ilonka priredila v svojem stanovanju slično večer. Prišli so drugi gostje. Nataša je prisegla, da ne bo prestopila praga Ilonkine hiše. Toda mati jo je prosila na kolenih, naj gotovo pride, sicer da bo izgubila delo in zaslužek. Omehčala je Natašo, ki je prišla. Konec večera je bil isti kot pred dvema tednoma.

Tako je Nataša romala od komisarja do komisarja. Vsem je morala biti po

v Kanalu Sv. Jurija iz neke spremeljave tovarno ladjo s 6000 tonami.

V Severni Afriki so nemški strmo-glavci dne 24. in v noči na 25. bombardirali Tobruk. Razbili so s polnimi zadetki pristaniške naprave, poškodovali trgovske ladje ter uničili protiletalske baterije. V noči na 26. so Angleži bombardirali južno in jugozapadno Nemčije brez stvarnega učinka. Artilerija je sestrelila sedem napadalcev.

V noči na 27. t. m. je nemško letalstvo zopet bombardiralo pristaniške naprave na vzhodni obali Anglije ter razna letališča na otoku. 26. avgusta so Angleži poskusili napasti Nemški zaliv in Kanalsko obalo. Angleško letalstvo je pri tem izgubilo 23 letal.

Nemški letalci so v noči na 26. t. m. bombardirali Aleksandrijo ter izzvali s polnimi zadetki v luki in na železniških naprav veliko razdejanje.

Angleška letala so v noči na 27. t. m. bombardirala med drugim tudi stanovanjska področja mesta Köln. Dva napadalca sta bila sestreljena.

GOSPODARSTVO

Stanje konjereje na Gorenjskem

Prvi pregled kobil na Gorenjskem (Oberkrain) je odkril marsikatero zanimivost glede konjereje v tej osvobojeni pokrajini. Jugoslavija se ni držala nikakšne določene pasme, zanemarjala je konjerejo. Značilno je, da so celo žrebce, ki so izšli iz križanja, uporabljali za plemenski naraščaj. Leta 1918 so redili na Gorenjskem 32 državnih žrebcev norijske pasme. Danes jih je samo 13 in od teh jih je le 9 čistokrvnih Norijcev.

Za plemo se pač nikdo ni brigal. Izredno nizke cene so zavirale konjerejo. Gorenjski kmetje so kupovali ceneje manjvredne konje iz murskega otoka in iz Hrvatske. Vse to je seveda prejšnjo enotno norijsko plemo izpodrinilo in zmanjšalo.

Posledice tega so, da ima Gorenjska danes večinoma konje, ki so produkt križanja in različno močne toplokrvne primesi.

Se nekako najbolj čist je ostal Norijec v okraju Radmannsdorf. V mnogih občinah tega okraja so kobile še dobre in se bo z uporabo izbranih žrebcev to plemo kmalo zopet popravilo in dvignilo.

Tudi v okraju Krainburg se bo kljub pojavi toplokrvnih konj, lahko izboljšalo in uvedlo zopet Norijce. V ostalih okrajih bo pač treba lastno pasmo omejiti na strogo določena področja.

Udeležba pri pregledu kobil je bila dobra. Kobile seveda niso enotne, akoravno negovane, rejene in čiste, kar dokazuje ljubezen in skrb južno-koroškega kmeta do konjev. Od 726 predstavljanih kobil se jih je samo 120 lahko zabeležilo v sezname plemenskih kobil. Relativno se je v okraju Radmannsdorf zabeležilo največ, in sicer od 203 kar 56 kobil. Okraj Krainburg

volji. Nikogar pa ni bilo, ki bi ji bil olajšal to žalostno usodo.

L. 1939 je porodila dečka. Vzeli so ji otroka, ki je romal v državno vzgojevališče. Tudi lansko leto je postala noseča. Odpravili so ji plod in od tistega časa je njeno zdravstveno stanje bedno. Ko je prosila očeta svojega otroka za podporo, jo je strankim funkcionar P. surovo zavrnil, obenem pa jo je tako pretepel, da ne bo nikdar pozabila prizadejanih udarcev. Nataša je bila vsa obupana. Odsla je na pristojno oblast ter je zatožila „tovariša“ P. in izpovedala krivico, ki se ji je zgodila. Dva dni pozneje je bila Nataša aretirana. Našli so ji šest tednov strogega zapora radi „upora“. Po prestani kazni se je preživljala Nataša kot cestna vlačuga. To je bila zadnja stopnica v življenju dekleta, ki ga je uničila brezvestnost boljševiškega sistema.

Nataša je živ primer ženskega mučeništva v boljševiški državi. Treba je videti te razcapane in bedno oblečene žene in dekleta, ki jim je Sovjetija še v večji meri kot moškim pravi pekel. Iz tisočerihih slučajih izhaja, da so v „raju delovnih ljudi“ degradirali žensko bitje v brezmejni spolni pohoti na kos mesa brez volje, ki služi samo še spolnim nagonom. Bolezni in umetni splav so te delovne „živali“ ponižali do brezupne toposti, v kateri si ne upajo nikakega odpora proti mučiteljem. To je slika žene v Sovjetski Uni-ji!

je med 154 kobilami imel samo 28, Laak od 93 samo 12. okraj Stein z okrajem Littai od 276 pa samo 24 kobil, ki so bile sposobne, da se je jih je vpisalo v knjigo plemenskih kobil.

Merodajni strokovnjaki presojujejo izglede gorenjske konjereje prav ugodno. Svoj optimizem gradijo na vidno zanimanje, ki ga kažejo konjerejci, ki imajo letos kljub rekviziciji kakih 2000 konj za srbsko armado in razdrapanih povojnih razmer nič manj brejih kobil kakor druga leta. Potrebno bo pač, da se odslej na Gorenjskem enotno goji samo Norijca. Konjerejo se mora s primerno vzrejo žrebcev podpreti in pospeševati. Se to jesen se bo uredilo žrebčarne z najboljšimi državnimi žrebci, da bodo za bodočo oplojevalno perijodo v zadostnem številu na razpolago.

× **Vreče iz kozje dlake** so začeli izdelovati v Turčiji. Izdelki pridejo za polovico cenejši na trg kakor izdelki iz jute.

× **Spravljanje ranih vrst tobaka** se je začelo na Hrvatskem. Izgledi letošnje žetve so ugodni. Nasadili so 265 milijonov rastlin.

× **Sladkor iz grozdja**. Ker so se lanskoletni poskusi, izdelovati iz grozdja sladkor, obnesli nameravajo v Franciji letos še v večjem obsegu ta način izdelovanja sladkorja nadaljevati.

× **Evropa je povečala nasade sladkorne pese**. Po gospodarskih statistikah so evropske države v tekočem letu svoje nasade sladkorne pese povečale za 110 lisoč hektarjev. Izgledi so ugodni.

× **Holandija bo povečala nasade oljarič**. Ogrščice bodo gojili na 40.000 hektarjev zemlje, kjer se bo pridelalo 80.000 ton semena.

× **V Romuniji izboljšajo enotni kruh**. Z ozirom na zadovoljivo pšenično žetev bodo odslej v Romuniji pekli kruh brez mešanja s koruzno moko. Namesto koruze bodo mešali deset odstotkov ječmena in rži ali pa krompirja.

× **Nova ležišča rudnin v Bolgariji**. Bolgarski rudarski inženirji, ki so v Zapadni Macedoniji sledili rude, poročajo o najdbi rudnin, katerih analiza je pokazala, da vsebujejo predvsem baker, svinec in srebro.

× **Razstavo tekstilij** je ravnokar priredila italijanska tekstilna industrija v Benetkah. Na tej razstavi razkazujejo svoje domače, od uvoza popolnoma neodvisne izdelke.

× **250 milijonov frankov** je določila Francija za vrtna dela, ki naj v južno-zahodnem delu Francije odkrijejo nova ležišča zemeljskega olja.

× **Nakaznice za kruh, moko in testenine** bodo baje uvedli na Madžarskem. Tako poročata budimpeštanski dopisnik svojemu listu v Berlin.

× **Likvidacija židovskih kreditnih zadrug** na Slovaškem napreduje. Dostlej je likvidiralo 10 takih zadrug.

× **Srbsko ministrstvo za kmetijstvo** je izdalo oklice, da se iz pridelka sliv, ki bo letos lep, ne izdeluje žganja, temveč da se jih odda za izdelavo marmelade in sušenje.

× **Virginija-tobak uspeva na Madžarskem**. Po poskusih, ki jih delajo že od leta 1938, je madžarski monopolski upravi uspelo, da bo doma pridelovala tobak vrste virginija. Odslej bodo tozadevni poskusi izvedeni še v veliko večjem obsegu.

× **Razširjenje podjetij in premoženja v Romuniji** je v polnem razmahu. Dostlej so razlastili 49 trgovskih, 54 umetnih ter 150 kmečkih mlinov; nadalje 27.000 hektarjev njiv, 5500 hektarjev travnikov, 400 hektarjev vrtov, 650 hektarjev sadonostnikov, 1950 hektarjev vinogradov, 6640 hiš v Bukarešti in 22.000 hiš v drugih mestih.

× **Slovaki izpopolnjujejo svojo lesno industrijo po nemškem vzoru**. Gospodarstvo lesne industrije v Slovaški je na tem, da se izboljša. Po zgledu Nemčije bodo racionalno predelavo lesa ter izpopolnili in povečali izdelavo celuloze. Vse dosedanje tozadevne industrijske naprave v Slovaški so deloma zastarele, deloma nezadostne. Pri tej obnovi se bo polagalo veliko važnost na izkoriščanje odpadkov, kar se sedaj prav v malem obsegu izvaja.

× **Za meddržavno razstavo vzorcev v Zagrebu**, ki se vrši med 6. in 15. septembrom in je prva, odkar je Hrvatska samostojna država, se je kljub vojni prijavilo toliko razstaviljalcev, da je razstavni prostor do zadnjega kvadratnega metra zaseden. Uprava prireditve računa na ogromen obisk.

× **Novo luko na reki Donau bodo gradili v Budimpešti**. Za celokupno napravo je določeno 7 milijonov pengov.

× **Španija poveča svojo trgovsko mornarico**. Levantska paroplovna unija v Španiji je določila 100 milijonov pezeta za gradnjo novih ladij. V nemških ladjedelnicah gradijo 6 parnikov, v Španiji pa eno trgovsko ladjo. Za izdelavo dveh nadaljnjih trgovskih ladij se z neko domačo ladjedelnico še pogajajo.

× **Italijanske tekstilije za Romunijo**. Romunski nacionalni zadržni zavod je v Italiji nakupil za 90 milijonov lir raznega italijanskega tekstilnega blaga.

× **Na Slovaškem** so tekom tekočega leta židom odvzeli 10.000 hektarjev zemlje, ki je nato prišla v roke Slovakov.

× **1800 industrijskih podjetij na Hrvatskem**. Hrvatski gospodarski zavod je popisal industrijska podjetja ter ugotovil, da imajo na Hrvatskem 1800 obratov, ki imajo značaj industrije. Iz imenovanega popisa, ki bo razširjen tudi na ostale panoge gospodarstva, bo nastala hrvatska državna statistika.

× **Sadna razstava**. Na jesenskem sejmu v Wien-u, ki se vrši med 21. in 28. septembrom t. l., bo tudi sadjereja mečno zastopana. Razstavila bo v prvi vrsti provinca Ostmark ter južni in jugovzhodni deli Evrope.

× **Dva milijona kilograma tobaka** je odkupila Nemčija na Hrvatskem.

× **Iz kave izdelujejo »kafelita«**. Kakor smo že poročali, uporabljajo v Ibero-Ameriki v republikli Argentini koruzo za kruivo, ker je radi vojne ne morejo v zadostni meri izvoziti. Po poročilih iz glavnega mesta Brazilije, Rio de Janeiro, imajo v tej državi slične in še večje težave s kavo, ker je eksport iste v Evropo zelo omejen. Nekaj časa so neprodane kavine presežke sipali v morje in uporabljali tudi kot gorivo za pogon strojev. Po najnovejših poročilih so pa začeli Brazilijanci iz kave izdelovati neko plastično snov ali maso, ki ji pravijo »kafelita«. Ta novi izum poskušajo uporabiti kot nadomestek kovin pri gotovih delih industrijskih izdelkov in so se poskusi baje obnesli.

× **Važno za potrošnike bencina**. Vsi potrošniki bencina in gorilnega olja, ki bodo v bodočih mesecih taka goriva potrebovali, morajo do 5. septembra t. l. prijaviti šefu civilne uprave svoje tozadevne potrebe, ker bi se poznejše prošnje za dodelitev ne upoštevale.

UMNI KMETOVALEC

Sejte ogrščico in repico!

Ogrščica (nemško: Raps, Kohlraps) je podzemeljski kolerabi sorodna rastlina, katere seme daje 30–36% olja, ki je uporabno predvsem za industrijske svrhe. Dvojne zvrsti razločujemo: zimsko in letno ogrščico.

Včasih so pridelovali ogrščico po večini v vseh naših, predvsem pa po vinogradnih okoliših, a zadnja desetletja so jo skoraj popolnoma opustili, ker se z ozirom na nizko ceno semena pridelovanje ni več izplačalo. Le v nekaj okrajih, predvsem v okolici Marburga, še ni popolnoma izginila z njiv.

Ker je v sedanjem času potrebno vsestransko povečanje domače proizvodnje olj, prihaja tudi ogrščica ponovno do veljave. Zato bomo v naslednjem kratko opisali pridelovanje zimске ogrščice, za katere setev je v vinorodnih okoliših še čas — vse do srede septembra.

Ogrščica uspeva v globoki močni, peščeno-šlovnati zemlji, ki vsebuje dovolj prstenine (humusa) in apna. Podzemljšče ne sme biti niti peščeno, niti nepropustno glinasto. Glede podnebja je pripomniti, da kraji, kjer nastopa pomladanska slana, niso prikladni za pridelovanje ogrščice in da so vinorodni okoliši tudi za ogrščico najbolj ugodni.

Zemljo za ogrščico moramo dobro pripraviti. Sejemo jo lahko za vsako drugo rastlino, ki je do konca julija že z njive, torej za ozimnimi žiti, za zgodnjim krompirjem, za drugo koščno detelje itd. Na vsak način je priporočljivo, zemljo za ogrščico preorati dvakrat — v razdobju 4–6 tednov, da uničimo seme plevela.

Z drugim oranjem zaorjemo tudi hlevski gnoj, s katerim moramo ogrščici obilno pognojiti, ker porabi — kot vse oljate rastline — mnogo hranilnih snovi iz zemlje, predvsem dušika in fosforne kisline. Iz tega razloga pognojimo ogrščici pozimi še z umetnimi gnojili. N. pr. z 200 kg Thomasove žilindre in s 100–200 kg apnenega dušika na 1 ha. Tudi nekaj kaljevih gnojil ugodno vpliva na pridelok.

Čimbolj zgodaj sejemo ogrščico, tembolj redka naj bo setev, ker ima do zime toliko več časa za obrasčanje — in narobe.

Sejemo bodisi v vrste (s strojem), v dobri zemlji 45–60, v pusli pa samo 35–45 cm vsaksebi, ali pa tudi na široko. V prvem primeru potrebujemo na 1 ha poseve 7–14 kg semena, v zadnjem 17–20 kg. Setev je prav plitvo zavleči.

Oskrbovanje ogrščice obstoja v zatiranju plevela s pletvijo, oz. okapanjem.

Od škodljivcev, ki so nevarni ogrščici je omeniti predvsem bolhe, ki napadajo mlade rastlinice, in hrošča ogrščičarja, katerega ličinke razjedajo cvetove in s tem uničujejo pridelok. Bolezni, predvsem plesen, navadno ne povzročijo večje škode.

Zimsko ogrščico je spraviti, čim začne seme (vsaj v spodnjih luskah!) rjaveti, to je, proti koncu junija ali v začetku julija. Bolje je, če jo spravimo nekaj prej, kot prepozno, kajti luski zrele ogrščice se zelo radi prezajo (razpočijo) ter se tako seme razsipava. Ogrščico porujemo s koreninami vrod, očistimo prsti in — če le mogoče — posušimo v pokritem prostoru: v kozolcu,

v skednju. Sušenje na njivi ima ta nedostatek, da se pozneje, pri nakladanju na vozove, mnogo semena raztrese, četudi položimo na dno vozov plahče, kar je vsekakor neobhodno potrebno.

Pri mlatvi ogrščice moramo močno odmakniti zobati plašč nad bobnom mlatinice, ali pa ga nadomestimo z desko. Manjše množine ogrščice pa lahko kar omanemo.

Ker se sveže omlačeno seme ogrščice zelo rado pokvari, ga moramo prav plitvo nasuti po tleh pod ali žitnice in dobro premešavati. Še boljše je, če ga moremo posušiti na soncu.

Pridelek zimске ogrščice znaša navadno 15–30 hl semena na 1 ha. Hektolirska teža semena je povprečno 60–70 kg.

Ogrščici podobna rastlina, katere seme tudi služi za pridobivanje industrijskega olja, je repica (nemško: Rübsen, Rübensaps). Tudi ta je zimске in letne ali slinščne zvrsti.

Repica se od ogrščice razlikuje predvsem po listju, ki je po obliki, barvi in dlakavosti čisto podobno listju navadne repe, katere najbližja sorodnica je.

Seme repice je nekoliko drobnejše

O žitnih sneteh in sneženi plesni

Našim žitom škodujejo razne ujme (toča, suša, poplava) in boleznj ter živalski škodljivci. Lahko pa rečemo, da ne napravi žitu nobena druga ujma toliko škode kakor snet, ker nastopa brez izjeme vsako leto v prav znatni meri. Toča potolče morda vsakih 10 let, ali niti ne, in vzame 30–50%, le redko tudi več. Tudi suša žitu ne prizadene veliko škode, ker žito kot prvi pridelek kmalu dozori. Sneti ga pa uničujejo leto za leto in zmanjšajo pridelok mnogokrat za 25%, včasih tudi za 30% ali celo 40%, gotovo pa za najmanj 10%. Naši kmetje to komaj opazijo in niti ne vedo, da imajo opravka z ujmo, ki je prav za prav hušja od toče. Zato z malimi izjemami tudi ničesar ne ukrenejo, da bi se izognili tej škodi, dasi bi to lahko storili, saj imamo proti snetem prav učinkovita in cenena sredstva.

Proti trdi ali smrdljivi sneti na pšenici, proti pokriti sneti na ječmenu in proti prašni sneti na ovsu uporabljamo danes največkrat in najraje strupene praške, ki z njimi oprasimo seme. Taka praška sta abavit in ceretan. Za 100 kg pšenice vzamemo 150 g abavita, ki ga primešamo semenu v posebnem sodčku. Sodček ima odprtino, ki se mora dobro zapirati. Skozi njo vsujemo žito in nato prašek ter vrtimo nato 5–10 minut. Napolniti ga smemo samo do polovice, da se lahko seme dobro premeša s praškom. Sodček mora biti tako pritrtjen na stojalo, da se ne vrli vzporedno s svojo središčno osjo, ampak poševno, ker se sicer vsebina slabo premeša. V zaprti posodi moramo mešati žito s praškom zato, ker je človeku škodljiv.

Prašenje žit s temi sredstvi je še posebno koristno in potrebno zato, ker zatiramo z njimi obenem tudi žitno plesen, ki pri nas redno nastopa in

in bolj svetle barve kot pri ogrščici, pa tudi rastlina sama je manjše rasti.

Repica uspeva tudi v okoliših z manj ugodnimi podnebnimi in talnimi razmerami ter potrebuje za svojo rast in zorenje manj časa. V tem oziru ima torej prednost pred ogrščico; njena slaba stran pa je v tem, da ima njeno seme komaj 24–30% olja in zato seveda tudi dokaj nižjo ceno kot ogrščično.

Glede pridelovanja in spravljajanja zimске repice velja vse, kar je rečeno o ogrščici. Semena za 1 ha poseve potrebujemo tudi nekaj manj kot pri ogrščici.

Pridelek zimске repice znaša do 25 hl semena na 1 ha poseve.

Ker se seme ogrščice in repice dandanes lahko in ugodno proda, priporočamo onim, ki so ti rastlini že dozdale pridelovali, naj letos posejejo z njima večjo površino, kot prejšnja leta.

Pa tudi vsem drugim naprednim kmetovalcem v okoliših z ugodnim podnebjem (kjer uspeva trta, koruza in hmelj), priporočamo, naj vsaj za poskušnjo posejejo nekaj zimске ogrščice ali pa repice.

Osnovne smernice za pridelovanje so vsebovane v gornjih odstavkih, seme pa je dobiti v semenskih trgovinah, oziroma naravnost pri dosedanjih pridelovalcih, predvsem v okolici Marburga.

Vsekakor pa je s setvijo ozimne ogrščice in repice pohiteti, ker je zadnji rok za setev do srede septembra.

dela prav občutno škodo. To bolezen opazimo spomladi; takoj, ko skopni sneg, vidimo po žitu sluzasto prevleko, ki pa kmalu zgine, če nastopi sončno vreme. Na mestu, kjer je bila ta prevleka, pa se žito razredči in mestoma čisto pomine. Na preostalih rastlinah vidimo poleti veliko nerazvitih, gluhih cvetov, kar je tudi posledica žitne plesni. Tako napravi ta bolezen včasih zelo veliko škodo, posebno kadar sneg dolgo leži in se zaradi tega glivica pod snegom bujno razvije. Ker se bolezen prenaša tudi s semenom, je prašenje žita z zgoraj navedenimi sredstvi uspešno in močno omeji bolezen v naslednjem letu.

Ako prašimo žito z abavitom ali ceretanom, ga obvarujemo torej istočasno pred dvema boleznima. Ker so stroški prav majhni, bi morali kmetje redno vsako leto opraviti to delo, in sicer za vse vrste žit. Pri nakupu abavita in ceretana se je strogo držati navodil, ki se nahajajo v vsakem zavoju.

Izrecno in prav posebno pa moramo poudariti, da moremo s temi praški zatirati samo sledeče sneti: trdo ali smrdljivo na pšenici, pokrito na ječmenu in prašnato na ovsu, ne pa prašnato snet na ječmenu in pšenici. Ako so žito napadle prvo imenovane sneti, se nahajajo trosi, ki prenašajo bolezen, po končani mlatvi pa vse do setve, na zrnju in jih lahko s strupenimi snovmi zamorimo. Ne pomagajo pa ta sredstva proti prašni sneti na ječmenu in na pšenici, ker trosi teh sneti ob setvi niso zunaj na zrnju, ampak je glivica že v zrnju in ji strupena snov ne more do živca. Prav dobro si je treba zapomniti, da zatremo li dve sneti samo z namakanjem v vroči vodi, in sicer takole: Najprej namakamo žito 4 ure v mlačni vodi, ki ima toplino 25–30°C. S tem vzbudimo glivico v zrnju k živ-

ljenju oz. k rasti. Nato pa namočimo seme še v vroči vodi s toplino 52° C.

Seme denemo v vreče, in sicer le kakih 15 kg v eno, da se hitreje in enakomerneje ogreje na določeno toplino. Vroča voda naj ima začetno toplino 54° C, ker se zaradi hladnejših vreč hitro ohladi na 52 ali 51° C. Ko smo potopili vreče v vročo vodo, jih kmalu dvignemo enkrat iz nje, da odteče hladnejša voda od prej in se nato zamenja z vročo. Ako se nato toplina zniža pod 51° C, moramo takoj doliti nekoliko vroče vode in hitro pomešati, da ostane toplina ves čas 51—52° C. Ves čas moramo zelo paziti, da temperatura ne pade pod 51° C, da se pa tudi ne dvigne nad 52° C. Zato imejmo pri roki vročo (56—58° C) in mrzlo vodo. Ko preteče 10 minut, kar je žito v vroči vodi s pravilno temperaturo, ga vzamemo hitro iz vode, ohladimo z mrzlo vodo in takoj plitvo razgrnemo. Da se hitreje posuši, ga večkrat z lopato premešamo in enkrat preložimo na drugo suho mesto. Tako lahko namaka žito vsakdo, kdor ima pri hiši kotel. Razen tega rabi še en nekoliko večji škaaf ali pa kad, 2 škaafa za vročo in mrzlo vodo in toplomer ali termometer. Treba je samo dobro paziti, da ne prekoračimo temperaturo oziroma, da ne pade pod določeno višino. V prvem primeru seme sežgemo in trpi kalivost, v drugem pa ne zamorimo sneti.

Največ škode napravi pri nas prašnata snet na ječmenu, manj na pšenici. Zato lahko rečemo, da moramo ječmen kar vsako leto namakati v vroči vodi. Ko se seme osuši, ga opravimo s abavitom ali ceretanom, da ga obvarujemo za prihodnje leto tudi pred pokrito snetjo.

Nekoliko omejimo prašnato snet tudi s tem, da pobiramo med cvltem snetljivo klasje, in sicer sproti, takoi ko se pojavi. Paziti moramo, da se snetljivi prah pri pobiranju ne otresa in ne pride na zdrave klase.

Skraini čas bi že bil, da bi začeli naši kmetje redno razkuževati seme proti snetem. To velja zlasti za pokrite sneti, katerih trosi se širijo pri mlatvi na zdrava zrna, zlasti danes, ko se veliko žita mlati na skupnih ali združenih mlatnicah. V takih slučajih se lahko okuži zdravo žito naslednjih posestnikov, tako da je drugo leto popolnoma snetljivo. Kjer se žito skupno mlati, bi morali vsi posestniki obvezno zatirati žitne sneti. Pa tudi sicer bi moralo biti to zatiranje tako splošno in običajno, kakor vsako drugo neobhodno kmečko opravilo.

(Ing. P. S.)

km. Rž sejmo le na dobro uležano zemljo. Znano je, da rži povoljno pridelamo le, če jo vsejemo v uležano, sedeseno zemljo. To je za dober pridelek ravno tako ali bolj potrebno kot gnojenje. Ponokod zaradi tega tudi krompir prezgodaj izkopljejo, samo da bi napravili pravočasno prostor za rž. Če sejmo rž na krompirišče, je boljše, če njive, ki je vsa prebrskana in zrahljana, ne preorjemo še enkrat, temveč jo obdelamo le s težko brano ali kultivatorjem. Lahko jo pa tudi povaljamo z valjarjem in s tem dokažemo, da se zemlja bolj sklene. Sicer pa je v vsakem primeru — bodisi da sejmo rž na krompirišče ali pa po drugih sadežih — najbolje, če jo vsejemo šele 14 dni potem, ko smo njivo preorali.

MALE VESTI

* **100 let himne »Deutschland, Deutschland über alles«.** 26. avgusta 1841 je nemški pesnik Hoffmann von Fallersleben spenil na takrat še angleškem otoku Helgoland pesem vseh Nemcev. K tej pesmi ga je navdušila prekrasna melodija skladatelja Josef Haydn-a. V Fallersleben-u so v okviru velike slavnosti počastili spomin moža, ki je dal svojemu narodu prekrasno himno.

* **Nemška državna vlada** je sporočila odpravniku poslov republike Mehike, da ne more več dopustiti konzulom Mehike delovanje na ozemlju Nemčije.

* **Posebne predstave kulturnih filmov v Marburg-u.** Po zgledu mnogih kinematografov v Reich-u bodo sedaj tudi v Marburg-u posebne predstave kulturnih filmov. Pri predvajanju vsakega kulturnega filma se bo pokazal tudi najnovejši nemški tedenski pregled. Take posebne predstave daje Burg-Kino počeniš z 31. avgustom vsako nedeljo predpoldan, čez teden pa kot prvo popoldansko predstavo. Igrali bodo kulturno dragocene ljudsko-izobraževalne filme. Pričakovati je, da si bodo posebne predstave kulturnih filmov tudi v Marburg-u v kratkem pridobile za kulturo vnetih obiskovalcev, naka postanejo posebne predstave stalna ureditev. — »Tajnosti džungle« se glasi prvi kulturni film, ki se ga bo videlo v posebnih predstavah tega tedna. Boj neke ekspedicije proti vedno še vladajočemu praznoverju v indokitajski džungli. Tigri, velikanske kače, krokodili in mnoge druge nam le po popisu znane živali džungle se bo videlo na platnu ter nam pokazalo življenje v daljni Indokini.

* **»Brez tankov in letal ne bomo zmagali«.** Tako je pisal sovjetski major Trofimov komandantu 562. strelskega polka, majorju Tatarčuku. Trofimov piše: »Moštvo prerivajo sem in tja brez premišljanja. Primanjkuje transportnih sredstev, goriva in hrane. Več dni nimamo nobene zveze z višjimi štabi. Celo višji poveljniki in politični komisarji niso poučeni o položaju ter se vdajajo slabim vestem. Boljše slaba poročila kakor ta položaj. Jasno je, da je položaj vedno bolj nevaren. Vojakov imamo sicer več kot preveč, toda brez dovoljnega števila tankov in letal ne bomo zmagali.«

* **Pesem naših klopotev.** Posebnost naših vinorodnih gorc so viničarji in klopoteci. Prvi ti znanilci novega vinskega leta, ki se pričena ob sv. Martinu, se oglašajo že z nastopom Velikega Smarna. Njim sledijo po različnosti krajevne lege tudi drugi, tako da je ob Malem Smarnu dopolnjeno število vseh klopotev. Pravi namen klopotev naj bi bil kot strašilo za tiste krilate goste, ki v ceilih jatah prihajajo kot prvi pokušat dozorelo grozdje. Izkušnja pa je tudi našega vinogradnika izučila, da klopotec bolj kot svarilo tem gostom služi kot opozorilo, da je za nje prišla zlata doba »zastojkarskega branja« prvo dozorelega grozdja. Naravni zakon narave se pač uveljavlja tudi pri živalstvu. Zato se v novjšem času čim dalje bolj opuščajo ti varljivi strašilci-zapeljivci in se klopoteci ohranjujejo le še bolj iz stare navade in le na gotovih, vetrovom posebno dostopnih vinorodnih legah. Vsak klopotec ima svoj veter in svoje muhe; če ni zanj prava lega, se ti to vražje strašilo ne zgane in tedaj se po »strunah« tega »pevca« veselo obešajo krilati gosti, katerim v strašilo naj bi bil klopotec namenjen.

* **Lesene hiše** bo izdelovala neka ravnokar ustanovljena tvrdka na Hrvaškem. Hiše so namenjene za izvoz v tujino.

* **Zaključki sejmov z zgodnjim krompirjem.** Zadnji poletni mesec se bliža koncu in z njim se bliža tudi konec sejmov z zgodnjim krompirjem. Najbrž bo že ta sobota zadnja, ko je ob ugodnem vremenu še pričakovati večjega navoza krompirja, ki je letos v naših krajih nenavadno dobro obrodil in je najizdatnejše pripomogel k izpopolnitvi naših živilskih trgov. Kakor znano, se vsaka gospodinja boji nabave večje množine zgodnjega krompirja, ker ne obstane pred gnilobo. So pa med njim tudi nekatere vrste (beli), ki iz suhih tal in izkopani v suhem vremenu ter temu primerno tudi shranjeni, drži tudi dalje časa. Kako bo letos z onim drugim krompirjem, se še ne ve gotovo. Iz previdnosti si naše gospodinjke nabavljajo lep, suh zgodnji krompir v večji množini kakor navadno. Zato je bil zadnji dovoz tudi kmalu razprodan. Preteklo soboto je bilo na trgu v Marburg-u 67 vozov tega krompirja.

* **Pošta med Anglijo in Irsko se odvija samo še po zraku.** Angleški generalni poštni mojster (poštni minister) je odredil, da se mora pošta med Anglijo in Severno Irsko odvijati po zraku, ker vodne ceste niso več varne pred nemškimi napadi na morju.

* **Spoštujmo rokodelstvo!** Arbeitspolitisches Amt, to je delovno-politični urad organizacije Steirischer Heimatbund za okraj Marburg-Stadt, je v Götzovi dvorani v Marburg-u nedavno priredil poučno zborovanje mizarskih mojstrov, pomočnikov, delavcev in vajencev. Vodja imenovanega urada tovarši Nieder je govoril o važnosti mizarske obrti. Apeliral je na mojstre, da naj ne podležejo vplivom slabe konkurence in da se naj ponosno držijo svoje poklicne časti. Skupnost v podjetju je značilna zapoved nacionalnosocialistične izravnave. Kjer tega ni, ni možnosti za ureditev zdravega podjetja. Izoblikovanju značaja in strokovni izvežbanosti vajencev je polagati največjo brigo, da se ustvari dober in popolnoma izvežban naraščaj. Naloga nemškega naroda je, da iz samega sebe ustvari vse, kar rabi, ker ga hoče plutokracija in židovstvo v njegovem razvoju ovirati. Nemško ljudstvo je pa pri tem že dokazalo, da zna premagati vse ovire v vsakem pogledu. Kot sad neprimerne samodiscipline bo nemško ljudstvo iz sedanjega velikega boja izšlo s popolno zmago. — Pooblaščenec za rokodelstvo v vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund tovarši Harvalik je v svojem govoru proglasil rokodelstvo kot staro, s tukajšnjo zemljo in kmetijstvom povezano obrambo nemštva. Za okus izdelkov in strokovno izpopolnitev mizarske obrti se bo »Im Hause des Deutschen Handwerk« (v hiši nemške obrti) v Marburg-u na Domplatz-u uredilo strokovne šole za mojstre, pomočnike in vajence. Pri tem bodo predavanja s pomočjo filma precejšnje važnosti. — Pouk je tovarši Nieder zaključil s počastitvijo Führer-ja.

* **Amerikanci bodo preuredili kitajsko vojsko maršala Cangkajška.** Glasilo Cangkajškove vlade v Sanghaju je sporočilo, da sta sklenila Roosevelt in Churchill na svoji oceanski konferenci preureditev kitajske vojske. V to svrhu se bo podala posebna ameriška misija na Kitajsko.

* **Drugi železniški tir med Zagrebom in med Dobovo.** Na železniški progi Zagreb—Dobova bodo položili drug tir. Trasiranje je že končano. S polaganjem tračnic bodo pričeli že v kratkem. Radi novo nastalih potreb bodo zgradili še en most in novo železniško obmejno postajo.

* **Podnačelnik generalnega štaba fašistične milice** je postal general Conticelli.

* Vedno več avstralskih letalcev med sestreljenimi Angleži. Od 22. junija do sedaj je bilo sestreljenih 3000 angleških letalcev, ki so plačali angleško letalsko „non stopofenzivo“ proti Nemčiji in zasedenim deželam s svojim življenjem. Med temi mrtvimi letalci se nahaja izredno veliko število pripadnikov angleških dominijonov. V zračnih borbah nad Kanalom se je udeleževalo večje število Avstralcev.

* Belega vrabca so ugotovili v nekem predmestju v Hannoveru. Ostali vrabci se ga izogibljujejo. Beli vrabec ali albinos je velika redkost in gre v tem slučaju za igro narave.

* Proti židom in komunistom. Romunski državni poglavar Antonescu je odredil, da morajo romunske oblasti za vsako komunistično sabotažno dejanje ustreliti 20 židovskih in 5 nežidovskih komunistov.

* Lase porežejo dekletom na otoku Island, ako bi plesale ali ljubimkale z vojniki angleških posadk, ki so zasedli imenovani otok. Tako veselo je prebivalstvo Islandije nepovabljenih »zaščitnikov«.

* Sloga med delavci in delodajalci. 250 tisoč delavcev nemške oboroževalne industrije gre letos na 14 dnevni plačan dopust v svrhu okrevanja in oddiha. Dopustniki bodo svoje počitnice preživeli na stroške svojih delodajalcev, za kar je določeno 30 milijonov RM.

* Nova zračna zveza Madžarska—Italija. V Budimpešti so otvorili novo zračno progo z Italijo. Uvedli so zračno zvezo Budimpešta—Zagreb—Benetke—Milano, in sicer trikrat tedensko v obeh smereh.

* Telica s pol metra dolgim lesenim klinom v trebušni votlini. V klavnicji v Hannover-u so zaklali leto in pol staro telico. Pri raztelesenju so v njeni notranjosti našli 12 cm debel ter pol metra dolg lesen klin, ki je ležal med drobovjem, ne da bi kjerkoli na istega pritiskal, tako da je govedo nemoteno rastle in se lepo razvijalo. Natančnejši pregled je ugotovil, da je žival na kakšni paši legla ali padla na klin, ki se ji je zapil v notranjost, nakar je rana zacelila. Ker rana ni bila velika in klin ni zadal občutljivih notranjih delov, je bil to res prav redko ugotovljen primer.

* Luksuзна ladja »Potomac«, na kateri sta se sestala vojna hujskača Roosevelt in Churchill, je bila za časa vožnje po oceanu baje s topovi oborožena.

* Pisarna pooblaščenca državnega komisarja za utrjevanje nemštva na Spodnjem Stajerskem, ki ima svoje poslovne prostore v Marburg-u, Gerichtshofgasse 9, poroča, da med popoldanskimi delovnimi urami ne sprejema nikakšnih strank.

* Začasne članske izkaznice in znake o sprejemu v organizacijo Steirischer Heimatbund delijo Blockführer-ji v mestu Marburg-Stadt. S tem dobijo v Marburg-u živeči Spodnještajerci prve vidne znake o svoji pripadnosti k Reich-u. Notranjo povezanost s Führer-jem in Reich-om bo seveda vsak poedini član moral dokazati s svojim zadržanjem in delom.

* Povečanje nekaterih občin na Spodnjem Stajerskem. Ker se občina kot najmanjša celica državne tvorbe lažje razvija, če je večja, je šef civilne uprave na Spodnjem Stajerskem s posebno odredbo v okrožjih Marburg, Pettau, Cilli, Rann in Trifail združil več dosedanjih občin ter na ta način ustanovil večje število večjih politično-upravnih občin.

* Storitve organizacije Todt. Organizacija Todt je v prvih petih tednih vojne uredila na Vzhodu kakih 1200 kilometrov cest, ki so sedaj uporabne za dovoz.

* Kanado stane vojna po izjavi kanadskega finančnega ministra dnevno 3 do 4 milijone dolarjev.

* V koncentracijsko taborišče. Poveljnik varnostne policije in varnostne službe na Spodnjem Stajerskem poroča: Martin Pernat, samski, natak ar Marburg-a, Gerichtshofgasse 23, se je na krivičen način izdajal za uradnika tajne državne policije ter neupravičeno izvršil več aretacij. Pernata se je prijel in poslalo v koncentracijsko taborišče.

* Iz ljubezni in veselja do lastnih pridelkov so postali vrtnarji. Kako veliko veselje imajo nekaterih po mestih živeči ljudje do vrtnarskih pridelkov, ki jih negujejo in obdelujejo sami, se najbolje vidi iz števila članov, včlanjenih v zvezi malih vrtnarjev. Nad milijon malih vrtnarjev, to je v mestih živečih ljubiteljev lastnih vrtov, zaznamuje tozadevna organizacija v Nemčiji. Ti takozvani večerni in ponedeljski vrtnarji so svoje grede uredili največ po raznih praznih mestnih nezazidanih parcelah ter bodo prej ali pozneje, ko oživi zopet privatna inicijativa za gradnjo novih hiš, zopet ob svoje vrtnarije. To jih seveda ne moti in jim je v prehranjevalnem pogledu za časa vojne v korist, ki jo imajo razen veselja. Po poklicu so ti vrtnarji delavci, uradniki, privatni uslužbenci, rentniki, upokojenci, obrtniki, trgovci itd. Z eno besedo: vsi mestni poklici so zastopani med temi ljubitelji lastnega malega vrtnarstva.

* 33.000 oseb je obiskovalo tečaje za nemščino. Urad Volkbildung v organizaciji Steirischer Heimatbund je doslej priredil 816 tečajev za nemščino, ki jih je obiskovalo 33.000 Spodnještajercev. Učni uspehi so povsod zadovoljivi. Poučevalo se je po metodi profesorja Weber-ja, ki se je obnesla že na Vzhodu in na Norveškem. Kot učitelji so nastopali spodnještajerski vzgojitelji Einsatzstab-a, ki so se trudili nad vse, da so ukazeljne Spodnještajerce spoznali z nemškim jezikom. Septembra se otvori še večje število takih tečajev, da se zadovolji in ustreže še tistim, ki se že danes v iste prijavljajo. V svrhu spolnitve v nemščini dobi v doglednem času vsak šolski kraj svojo knjižnico.

* Cistokrvi Romuni ne smejo biti zaposleni pri židih. Tako glasi okrožnica romunskega ministra dela, ki jo utemeljujejo, da bi vsako službovanje Romunov pri židih bila sramota za romunski narod.

* Navijanje cen. Tvrdo »Sana«, tovarno čokolade in skladanca dr. z o. z. Kötsch-Marburg, je ravnateljstvo policije v Marburg-u na podlagi odredbe šefa civilne uprave radi navijanja cen kaznovalo z 20.000 RM globe. Hkrati je tvrdki odrejeno, da zniža svoje cene in da ne vrši prodaje, dokler se cene ne uredijo.

* Delo organizacije Volkswohlfahrt v okrožju Marburg-Land. Minuli mesec so sestre izvršile 200 obiskov na domu. Pri tem so ugotovile največ primerov rahitide in tuberkuloze ter pomanjkanje prostora po stanovanjih. V 11 otroških vrtcev, ki so jih otvorili s 1. avgustom, zahaja 672 otrok. V doglednem času se otvori še 25 otroških vrtcev.

* Poroke na daljavo. Kakor znano, so po nemški zakonodaji mogoče tudi poroke na daljavo. S tem je omogočeno, da se vojaki na frontah poročijo z nevestami, ki živijo daleč zadaj v domovini. Take poroke vojakov na frontah opravijo navadno poveljniki stotnij, vojaški tovariši pa so priče.

* Pregledi konj in vprežnih vozil se vršijo v okrožju Marburg-Land. Podrobnosti so razvidne iz razglasov po občinskih objavnih tablah.

* Za »marsala Romunije« je bil s kraljevim dekretom imenovan državni voditelj general Antonescu. Obenem ga je kralj imenoval za »Viteza reda sv. Mihaela Hrabrega«.

* Maršal Cangkajšek namerava s sovjetsko-angleško-ameriško pomočjo zgraditi v pokrajini Sanci, Kansu in Hsikiang 14 letalskih oporišč.

* Psica rešila mlado mačko iz smrtno nevarnosti. Nekje na Švedskem je mačka dobila štiri mlade. Ker se je to lastniku mačke zdelo preveč, je obdržal samo eno, ostale tri pa je vrgel v neki ribnik. Pri tem sta se dve mački takoj potopili, medtem ko je tretja bila še tako krepka, da se je dalje časa držala nad vodo in hudo mijavkala. To mijavkanje mlade mucke v smrtno nevarnosti je slišala na sosednem dvorišču se nahajajoča psica, ki je brez nadaljnega skočila v vodo, plavala do mačke ter jo izvlekla na suho. Tam jo je nekoliko z lizanjem pomirila in odnesla v hlev k svojim pasjim mladičem.

* Nove poštne znamke na Hrvaškem. Hrvatska poštna uprava izda v kratkem nove poštne znamke, na katerih bodo slike raznih krajev Hrvatske. V tozadevnem načrtu imajo slike mest Dubrovnik, Sarajevo, Konjic, Jajce z vodopadom, Senj, Zagreb s katedralo ter nekoliko pokrajinskih motivov iz Srema in Slavonije.

* 12.000 židov so na Madžarskem internirali. Ko bodo tozadevne racije po vseh madžarskih mestih končane, bodo te škodljivce madžarskega ljudstva pognali čez mejo. Gre v glavnem za priseljene Izraelce, ki še danes poskušajo na račun drugih narodov brez dela lepo živeti. Tako so n. pr. v Budimpešti v znani kavarni »New York« aretirali družbo 54 hazardnih igralcev, od katerih je bilo 49 židov, večinoma samih radi tihopastva valut in podobnih umazanih špekulacij predkazanovanih tipov. Pri pregledu sanatorijev in bolnišnic je budimpeštanska policija našla 30 takih krivonosih tičev, ki so simulirali bolnike ter se na ta način pod toplo bolniško odejo skrivali pred oblastmi. Sedaj so morali kavarnar in sanatorije zamenjati s koncentracijskim taboriščem, od tam pa bodo kmalu odšli s trebuhom za kruhom.

* Stroj kot muholovec. V živalskem vrtu v Parizu so postavili napravo za vsesavanje. Ta aparat vlovi vse muhe, ki se mu približajo. Na ta način so gotove živali rešene nadlegovanja muh, nalovljene muhe pa služijo za hrano ptičev in rib po akvarijih.

* Zapiranje trgovskih lokalov v Marburg-u. Politični komisar mesta Marburg je izdal odlok, ki trgovinam na novo odreja prodajni čas. Pri tem se je v glavnem oziralo, da se ljudem, ki delajo in ustvarjajo, omogoči in olajša nakupovanje, obisk brivcev itd.

* Hrvatska obvezna delovna služba po nemškem vzorcu. Reichsarbeitsführer Hierl in vodja hrvatske obvezne delovne službe Halla sta povodom ustanovitve hrvatske obvezne delovne službe izmenjala prisrčne brzojavke. Halla je sporočil Hierlu, da je za Hrvate nemška delovna služba (Reichsarbeitsdienst) svetli vzor. Obenem je zaprosil Hierla za pomoč pri organiziranju te delovne službe na Hrvaškem. Hierl je obljubil v svoji brzojavki tovariško pomoč.

* Čiščenje na Hrvaškem dobro napreduje. V Zagreb prispevajo poročila edinic hrvatske vojske in ustaške milice, po katerih je čiščenje srbskih in komunističnih tolp v odkazanih jim okrajih že končano. Železniški promet v dolini Vrbsa, kjer je bilo središče motenj s strani Srbov in komunistov, je zopet obnovljen.

* Z osuševanjem Posavja bodo Hrvatje pridobili okrog 20.000 oravol orne zemlje. Obenem regulirajo tudi Savo, ki bo do Zagreba plovna za male vlačilne čolne.

* Hrvatski župani se bodo o priliki zagrebškega veleseljma sestali v Zagrebu k razpravam o delu mestnih in drugih občin.

* »Enakost plemena v praksi. V državi North Carolina (Zedinjene države) je napadla besna množica tamkajšnje jetnišnice, da bi linčala nekega zamorca, ki je napadel neko belo deklico. Policija je morala v boju proti množici uporabiti solzni plin.

* Francija proti komunistični propagandi. Francoska vlada pripravlja najostrejšje ukrepe proti komunistični propagandi in dejanjem. Za vse težje slučaje je predvidena smrtna kazen.

* 22 Železnih križcev za italijanske letalce. Reichsmarschall Hermann Göring je kot vrhovni poveljnik letalstva v Führerjevem imenu podelil Železni križec 22 italijanskim letalcem, ki so se odlikovali v bojih nad severoafriškimi bojiščem.

* Zelo važno za bivše jugoslovanske vpokojence. »Marburger Zeitung« z dne 25. t. m. je objavila mastno tiskano sledeče sporočilo: Šef civilne uprave za Spodnjo Štajersko je izdal odredbo, ki je za bivše jugoslovanske vpokojence največjega pomena. Vsi vpokojenci dobijo z veljavnostjo nazaj s 1. avgustom, izplačljivo dne 1. septembra 1941, svoje pokojnine zvišane za 50 odstotkov.

* Smrt ga je doletela pri delu. Med delom je te dni kap zadela 53 letnega obratnega mojstra Franz Pecharda v železniški delavnici v Marburg-u.

* Delo organizacije Volkswohlfahrt v okrožju Cilli. S 1. avgustom t. l. so v okrožju Cilli otvorili 5 otroških vrtcev, ki jih obiskuje 950 otrok. Otvoritev nadaljnih 13 otroških vrtcev bo sledila prihodnji mesec, ko se uredijo zato potrebni prostori. — Skoraj v vseh otroških vrtcih vkuhavajo sadje za otroke. Pripravljajo se tudi kuhinje za prehranjevanje, v kolikor se to po otroških vrtcih še ne izvaja. — Pri posvetovanju mater se je v minulem mesecu zdravniško pregledalo 1051 otrok. Nege in pomoči so najbolj potrebni otroci iz hribov, ker je tam revščina že od nekdanj največja.

TO IN ONO

o Jagneda, ki so v dveh letih za podiranje. Kaiser-Wilhelm-Institut für Züchtungsforschung in Müncheberg se imenuje zavod, ki v Nemčiji dela razne poskuse za izboljšanje rastlinstva. Tem učenjakom, ki so vzgojili doslej popolnoma neznan vrsto žitarice takozvano »pšenično-rž«, nadalje krompir, ki kljubuje vsem boleznim in mrazu, mnogo vrst čisto svojevrstnih sadnih dreves in vinskih trt, je sedaj uspelo ustvariti topol ali jagned, ki je po dve letni rasti zrel za podiranje. S križanjem nemških, ameriških in sibirskih jagned jim je zrastle drevo, ki je v svoji rasti in v svojem razvoju več kakor dvakrat bolj hitro, kakor vse dosežane vrste jagnedi. Izkustva so pokazala, da se gojitev takih topol izplača celo, če jih posekamo prav mlade, komaj dve leti stare. Kaj to pomeni, se najlažje proceni, ako pomislimo, da rahiyo smreke in bori po 100—150 let predno lahko mislimo na podiranje. S tem je dosežen rekord v hitri rasti koristnih dreves. Strokovnjaki so k temu izračunali, da je gojitev teh novih topol 50 do 60 krat bolj rentabilno kakor smrek ali borov. Les takih topol je najbolj uporabljiv za izdelavo kovčkov, užgalic ter v produkciji pohištva za gotove dele. Nova vrsta jagnedi raste povsod. Nasadilo se jih bo lahko po gozdovih, ob cestah, potokih, cestnih in potnih robih in ker rastejo v višino in ne delajo sence, se bo v vsaki občini našlo pašnik, kjer bo gojitev topol svojim lastnikom prinašala koristi.

Naknaden sprejem v organizacijo „Steirischer Heimatbund“

Da bi se popisalo vse tiste, ki se svoječasno iz kakšnih vzrokov niso prijavi v organizacijo Steirischer Heimatbund, ali pa so naknadno šele prišli na Spodnjo Štajersko (na primer vrnitev iz vojnega ujetništva, vojaških bolnišnic itd.), se bo te dni vršil naknaden sprejem tozadevnih prijav. V tem času se morajo za sprejem v Steirischer Heimatbund brez izjeme prijaviti vsi, ki se doslej še niso prijavi.

Da bo to vprašanje jasno, se razloži sledeče:

1. Vsi Spodnještajerci (bivši jugoslovanski državljani ali brezdomovinci), ki se jih je v času med 17. in 25. majem 1941 vpisalo v prijavne sezname in iz nekih razlogov še niso prišli pred sprejemno komisijo organizacije Steirischer Heimatbund.

2. Vsi Spodnještajerci, ki so bili odsotni iz Spodnje Štajerske (vojno ujetništvo ali kaj drugega), ali so jim kaki drugi razlogi preprečili, da se v času popisovanja niso dali vpisati. Državljanom Reich-a in bivšim članom organizacije Kulturbund-a, ki se še niso prijavi za Heimatbund, ni treba priti pred komisijo za sprejem. Ti naj samo svoje vprašalne pole in predloge za sprejem oddajo svojim pristojnim

krajevnim skupinam (Ortsgruppen). Nikdo, ki se sedaj prvič prijavlja, tudi če se prvotno iz kakšnih vzrokov v prijavne spise ni dal vpisati, se sedaj naj ne izogne popisni komisiji. Tudi družinski člani ponudnikov morajo priti k sprejemu pred komisijo, brez ozira na to, ali so tudi že prvič bili pred isto.

Kedaj in kje bo sprejemna komisija delovala, bo razvidno iz razglasov, ki se jih bo par dni pred začetkom akcije v območju vsake krajevine skupine nalepilo. Tozadevna pojasnila se dobijo tudi pri vodstvu vsake krajevine skupine (Ortsgruppenführung).

Ponudniki morajo prinesiti s seboj:

1. Predlog za sprejem v Steirischer Heimatbund.
2. Izpolnjeno vprašalno polo.
3. Krstni list, če je mogoče, tudi krstni in poročni list staršev.
4. Osebo izkaznico.
5. Morebitne dokaze o dosedanjem delovanju za nemštvo.

To je klic vsem domoljubnim Spodnještajercem, ki se iz kakoršnihkoli vzrokov doslej še niso javili za sprejem v Steirischer Heimatbund, da tega zadnjega roka ne zamudijo. Ponuja se zadnjega roka ne zamudijo. Ponuja se jim priložnost za priznanje k domovini, Führer-ju in Reich-u.

Državna delovna služba ženske mladine

Ker bodo tudi na Spodnjem Štajerskem, kjer se ravnokar otvarjajo ženska taborišča Reichsarbeitsdienst-a (državne delovne službe), takozvana Arbeitsmaiden ali delovna dekleta s svojimi modrimi oblekami in rdečimi rutami splošen pojav, bo marsikaterega zanimalo, kako in kaj je Reichsarbeitsdienst.

Bilo je davno pred letom 1933. Adolf Hitler še ni bil vodja vseh Nemcev in Kanzler Reich-a, ko je Konstantin Hierl kot takratni sodelavec v državnem vodstvu nacionalsocialistične nemške delavske stranke sklenil, da ustanovi delovno službo. Podlago za idejo je vzel iz misli nacionalsocializma, ki je bila pravicati protest napram rdečemu in meščanskemu sistemu. V delovni službi mora nemška mladina opravljati za splošnost koristna dela. Pri tem pa mora priti do uvidenosti, da je vsako delo nekaj častnega, če je opravljeno za skupnost. Taborišča si ni zamišljal kot možnost za zaposlitev, temveč kot vzgojevališča mladine, kjer se goji tovarništvo in mladino uvaja v skupnost.

Že v samem začetku je Konstantin Hierl podčrtal, da ta velika vzgojna šola ljudstva ne sme biti namenjena samo

moškim. Ker tudi šolska obveza ne velja samo za fante, se tudi dekleta ne sme izključiti od delovne službe. Tako je že davno pred prevzemom oblasti po Führer-ju nastala zahteva, da mora vsa nemška mladina v delovno službo. V Reichsarbeitsdienstgesetz-u ali državnem zakonu o delovni službi z dne 26. junija 1935 čitamo na uvodnem mestu sledeče:

»Državna delovna služba je častna služba nemškemu ljudstvu.

Vsi mladi Nemci obojega spola so obvezni, da služijo svojemu ljudstvu v državni delovni službi.

Državna delovna služba naj nemško mladino vzgoji v duhu nacionalsocializma za ljudsko skupnost in za resnično pojmovanje dela. Predvsem jo naj vzgoji, da bo ročno delo primerno spoštovala.

Državna delovna služba je določena za izvedbo splošno-koristnih del.

Minulo je več let, predno se je uvedlo državno delovno službo za ženske. Bilo je potrebno postaviti taborišča, izvežbati voditeljice ter izdelati in preizkusiti red, po katerem bi se naj taboriško življenje razvijalo.

Kakšna dela pa naj dekleta oprav-

ljajo? Da bi kakor moški z lopatami izboljševale zemljo in pridobivale novo rodno zemljo, ni prišlo v poštev. Čakala jih je druga velika naloga. Kmetičam in materam po naselbinah in vaseh se mora pomagati. Te rabijo razbremenitev. In mnogokje so delovna dekleta sprejeli nezaupno, malo pričakujoče. Čakali so in gledali. To prvotno nezaupanje je seveda hitro minulo. Kmálu niso več mogli biti brez pomoči iz taborišč.

In tako je ostalo. Povsod pomagajo delovna dekleta. Če je kmetica na njivi, se ji ni treba skrbeti, kako je doma z otroki in domačinstvom.

Nikdo ne reče, da bi ta dekleta vseh teh del ne obvladala. Volja in veselje stori vse. Izraze pohval kmečkih žen je bolj ceniti kakor dolge govore.

Ni samo skupno delo vez, ki združuje. Taborišče je tudi kraj, kjer se po večerih in ob nedeljskih popoldnevih zbirajo povabljeni. Otroci prihajajo k igram, vaški fantje in dekleta se pa veselijo petja in plesa v taborišču.

Popoldne, ko se dekleta vrnejo iz zunanjega dela, se opravlja taboriščna služba. Voditeljica taborišča predava o političnem dogajanju ali pa o dnevnih dogodkih. Gospodarska pomočnica

daje navodila o ljudskem in hišnogospodarskem delovanju. Tudi telesne vaje ne manjkajo. Delovni dan se zaključuje v skupnem zabavnem večeru, ki ga tvorijo igre, petje in glasba.

Vse to se tudi po oktobru 1939 ni spremenilo, ko so na podlagi zakona od 4. septembra istega leta prišle prve ženske obveznice v delovno službo. 100.000 delovnih deklet stoji sedaj v taboriščih, kjer so pripravljene za službovanje in dodelitev.

Ženska mladina je pa sedaj stavljena še pred večje naloge. Führer je 29. julija t. l. izdal odlok, ki poveča sedanje stanje delovnih deklet na 130 in pozneje na 150 tisoč delovnih deklet. Razen tega bodo delovna dekleta po poteku polletne delovne službe obvezne, da vršijo še nadaljnjih šest mesecev vojno službo. Zamenjale bodo moške. Akoravno se danes še ne pozna podrobnosti o izvedbi tega zakona, je jasno, da so delovna dekleta in njih voditeljice ponosne, da jim je namenjena tako važna vojna naloga, ki je soodlojučna v delovnih storitvah domovine. Tudi iz tega dela raste zmaga. Pri tem sodelovati nam je v veselje in najvišjo čast.

Charlotte Ziegler

in smemo pričakovati, da se tudi za naše kraje obvezno prenese iz Reich-a moderni zakon za varstvo živali, se nam zdi potrebno na to opozoriti tudi podeželske bralce »Štajerskega Gospodarja«.

Kakor ni bilo do zadnjega časa tudi drugod v sicer naprednih deželah če ne še slabše, pa gotovo nič boljše, je tudi pri nas na splošno obvladalo mnenje, kakor da je žival na svetu človeku za samovoljno uporabo in — trpinčenje. Ponovno smo bili po naših najbolj obljubljenih cestah in ulicah priča, kako so se sicer dobri ljudje kar začudili, če se je kdo mimoidočih zgražal nad surovim postopanjem na primer z vprežno živino ali z živino, namenjeno za klavnico. Celo v mestnih parkih v Marburgu, Pettau-u in Cilli-u so gosposke manjice z zadovoljstvom gledale, kako so njihovi malčki podili ptičke, ki so prihajali v bližino ljudi po kakšen »priboljšek«. Ne daj, če bi se bil kdo prijateljev ptic drznil le na rahlo opomniti na nepravilnost take vzgoje.

Omenili smo te vsakdanje zglede iz mest, ker se — kar je slabega — tako rado kaže na vas, kakor da je samo tam doma brezčutnost do živali. In še en poseben vzrok imamo za to opozoritev na naslov naše vasi. Kakor znano, se do prevrata »oko postave« ni preveč brigalo za trpinčenje živali; moralo je biti že prav posebno grdo in javno razburjanje vzbujajoče ravnanje voznikov z vprežno živino, da je bilo »oko postave« naravnost prisiljeno, da vsaj tak slučaj ni — spregledalo. Če je prišlo potem tudi do posledic, so bile kazni navadno zelo mile — umevno, ker ni bilo pravega, duhu današnjega časa primerne zakona. Vse to bo, oziroma je že zdaj precej drugače. Novo oko postave ne vidi samo kričečih trpinčenj vprežne živine po mestnih ulicah, ampak vidi tudi mestne pastirce, ki kamnajo mačke in pse, streljajo na golobe in ptice ter tudi drugače s trpinčenjem živali dajejo slab zgled vaški mladini.

Ker bomo o ustanovitvi novega društva »Tierschutzvereine« in njegovem vplivu tudi na deželo še posebej spregovorili, naj med tem zadostuje ta splošna opozoritev,

dobrohoteče namenjena zlasti vsem onim, ki zahajajo v mesto z vprežno živino in z govedo, namenjeno v klavnico in ki jim je še neznano, da je z osvoboditvijo naših krajev odbila ura tudi trpinčenju živali.

Skrb za kmetijsko gospodarstvo v okrožju Pettau

Prvič se je v Pettau-u sklicalo kmetijske zaupnike celega okrožja k pouku. Razen zaupnikov in njih pomočnikov so se udeležili istega tudi uradni župani. Navzoči so bili tudi vodja Arbeitspolitisches Amt-a ter razni sodrujniki okrožnega vodstva Steirischer Heimatbund.

Pouk je otvoril Kreisbauernführer Hinterberger kot vodja prehranjevalnega urada, ki je hkrati podal pregled o dosedanjih obnovitvenih delih. Poljedelskim zaupnikom itaj bo ta pouk začetek dela, ki jim bo znanje podalo potrebno orodje.

Kot prvi je govoril strokovnjak za vinorejo Bregant o regeneraciji vinogradov, o iztrebljenju škodljivih trt ter o ureditvi trsnic. V svojih izvajanjih je podal smernice za vinorejo in kletarstvo ter ustanovitve postaje za zaščito vinske trte.

Gospodarski svetovalec Hornischer je v razlaganju svojih nalog povdaril, da je intenziviranje tukajšnjega poljedelstva njegova prva naloga. Letošnji takojšnji načrt pa glasi »uporabljanje umetnih gnojil ter uvedba poljedelskih strojev na skupni podlagi, da se zemlja bolje obdeluje«.

Gospodarska poročevalka Stecher je govorila o ženskem poljedelskem delu.

Tovariš Mayer je objasnili, kako je skrbeti za delovnega človeka na deželi. Vzgoja za obratno skupnost in vzbujanje čutov za dolžnosti napram ljudski skupnosti naj bo prva naloga, ki jo je izvršiti.

Poročevalec Sellinschegg je razložil urejen tržni red ter orisal oddajo in prejem raznih poljedelskih produktov.

Zivinorejske zadeve je obdelal strokovnjak Käfer. Govoril je o klasifikaciji in vrednotenju klavne živine po teži ter o splošnih navodilih za promet z živino.

Uradni živozdravnik dr. Schreiber je navzočim naznanil odredbo o prisilnem klanju živine ter jih seznanil s predpisi, ki se jih je držati pri kužni obolenosti živine.

Zaključno besedo je imel politični komisar tov. Bauer o velikem boju nemškega naroda. Vsakemu Spodnještajercu je omogočeno, da se s pridnim delom zahvali Führer-ju za svojo osvoboditev. Poučno predavanje so zaključili s počastitvijo Führer-ja.

DOPISI

□ **Mießling.** Imeli smo sestanek Obergruppenführer-jev, ki se ga je udeležil tudi tovariš Tutter in vodja Führungsamt-a II iz urada Kreisführung Marburg-Land. O trenutnem političnem položaju je poročal tovariš Tutter, nakar se je razpravljalo o nalogah poedinih uradov. Razen tega so takozvani Zellen- in Blockführer-ji dobili navodila za svoja delovanja. S počastitvijo Führer-ja se je prireditve zaključila.

□ **Saldenhofen.** Ob zaključku šolskega leta so se ob navzočnosti zastopnikov oblasti in organizacije Steirischer Heimatbund zbrali otroci in starši. Spregovoril je vodja šole ter razdelil spričevala. S petjem himne se je prireditve zaključila.

□ **Na sadjarski in vinorejski šoli v Marburg-u** začne 1. oktobra t. l. novo šolsko leto. Več je razvidno iz oglasa na drugem mestu.

Upokojenci, pozor!

V dnevniku »Marburger Zeitung« se je dne 25. avgusta t. l. razglasilo, da so pokojnine bivših jugoslovanskih upokojencev za 50% zvišane.

O zadevi smo izvedli sledeče podrobnosti:

Sef civilne uprave se je po proučitvi razmer z ozirom na pričakujočo ureditev pokojnin po v Reich-u veljavni zakonodaji odločil dovoliti izplačilo 50-odstotnega dodatka na dosedanje pokojnine. Veljavnost od 1. avgusta 1941, izplačljivo 1. septembra 1941. Tako bodo dosedanji dinarski iznosi pokojnin v Reichsmark-ah za polovico zvišani.

Izrecno se opozarja, da je ta ureditev preklicna, ki bo pa do nameravane ureditve pokojnin po v Reich-u veljavnih predpisih ostala v veljavi.

Bližnja pojasnila se dobijo pri političnih komisarijih oziroma uradnih županah.

Predpogojna podlaga za izplačilo pokojnin pa je, da so se upokojenci prijavili za sprejem v Steirischer Heimatbund. Jasno je, da se osebam, ki želijo stati ob strani, ne bo izplačevalo pokojnin. Pokojnine se tudi ne bo izplačevalo tistim, ki jih organizacija Steirischer Heimatbund ni sprejela v svoje vrste. Dotičnim, ki ne bodo sprejeti v organizacijo Steirischer Heimatbund ter radi tega ne bodo dobivali pokojnin, se bo po splošnih socialno-pravnih principih dajalo podpore.

Varstvo živali

tudi v našo vas!

Zdaj, ko se tudi za Spodnje Štajersko pripravlja novo društvo za varstvo živali

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark**Razglas**

Potrošniki specialnega in poskusnega bencina ter kurilnega olja — prijava potreb.

Vsi potrošniki specialnega in poskusnega bencina ter kurilnega olja, ki želijo da se jim imenovano blago prihodnje mesece dobavi, morajo do 5. septembra 1941 šefu civilne uprave na Spodnjem Stajerskem javiti in sicer:

1. Predvidevno mesečno potrebo specialnega in poskusnega bencina ali kurilnega olja.
2. Letno potrošnjo v letu 1940.
3. Način nakupa (v sodih ali v železniških vozovih).
4. Svrho uporabe. Pri kurilnem olju je navesti tehniške podatke o gorilniških tipih.
5. Stanje zaloge specialnega in poskusnega bencina ter kurilnega olja na dan 1. septembra 1941.

Tisti, ki te prijave pravočasno ne vložijo, nimajo izgleda, da bi se jim za bodoče mesece dobavilo specialen in poskusni bencin ter kurilno olje.

Marburg a. d. Drau, den 23. August 1941.

298

In Vertretung:
Dr. Müller-Haccius

**Der Politische Kommissar der Stadt Marburg a. Drau
Gewerbe- und Marktamt**

Zl. G-A-17-1

Betrifft: Prijava obrtnih pravic.

Marburg a/D., 25. August 1941,

Razglas

Na podlagi odredbe šefa civilne uprave za Spodnjo Stajersko o začasnih ureditvi obrtništva v Spodnji Stajerski od 15. avgusta 1941, Verordnungs- und Amtsblatt Nr. 38, odrejam:

Vse osebe, ki so v okrožju mesta Marburg a/D. (všete priključene okoliške občine) v posesti kake obrti, so dolžne prijaviti svojo obrt do 15. septembra 1941 pri političnem komisarju mesta Marburg a/D. Prijaviti je tudi počivajoče obrti, kjer obrtna pravica še ni ugasnila.

Prijava se vrši tako-le:

Pri političnem komisarju, Gewerbe- und Marktamt v Marburg-u a. d. Drau, Pfarrhofgasse 2/II, soba št. 32, dobi vsak, ki je dolžan obrt prijaviti od 28. avgusta dalje tiskano vprašalno polo. Ta pola naj se doma izpolni in potem skupno s prepisom obrtnega lista, ki naj bo po možnosti v nemškem jeziku, odda pri Gewerbe- und Marktamt-u, Pfarrhofgasse 2/II, soba št. 32 v sledečem vrstnem redu:

Obrtni upravičenci z začetno črko priimka:

A, B	dne 28. 8.	N, O	dne 6. 9.
C do E	dne 29. 8.	P	dne 8. 9.
F, G	dne 30. 8.	R	dne 9. 9.
H do J	dne 1. 9.	S	dne 10. 9.
Ka do Ku	dne 2. 9.	Sch (S)	dne 11. 9.
Ko do Kz	dne 3. 9.	T	dne 12. 9.
L	dne 4. 9.	U do W	dne 13. 9.
M	dne 5. 9.	X do Z (Z)	dne 15. 9.

Uradne ure so dnevno od $\frac{1}{2}$ 8. do $\frac{1}{2}$ 13. ure in od 15. do 19. ure, v sobotah od $\frac{1}{2}$ 8. do $\frac{1}{2}$ 14. ure. 299

Der Politische Kommissar der Stadt
Marburg a. d. Drau

I. A.
Dr. Weber.

Razglas

Ker se širi nalezljiva ohromelost svinj, so do nadaljnjega na celem območju Landkreis-a Pettau prepovedani vsi sejmi za svinje in prasee.

286

Der politische Kommissar:
gez. Bauer.

Posebni tedenski pregled daje samo Esplanade kino

v Marburg-u

Prva predstava v nedeljo dne 31. avgusta 1941 ob pol deseti in druga ob pol enajsti uri

Vstopnina 20 Rpf

314

Mali oglasi

V najem se odda takoj posestvo, 10 oralov, v bližini Windisch-Feistritz-a. Naslov v upravi lista. 304

Žago (Bandsäge), dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na Johann Puconja, Wagner, Schützendorf P. Luttenberg. 312

Kobilo 4 letno prodam. Johann Walner, St. Jakob (Wind. Büch.). 311

33 letni fant s stalnim dohodkom, želi spoznati

dekleta

do 40 let, eventualno tudi vdove brez otrok. Ponudbe pod „Samo z dežele“ na upravo lista. 308

Šafer, samski, sposoben voditi srednje gospodarstvo, živinorejo sadjarstvo in vsa druga gospodarska dela, z znanjem nemščine, se sprejme. Brüder Spitzky, Gut Wilkomm, St. Margarethen a. d. Pössnitz. 305

Viničar, pošten, s 3-4 delovnimi močmi, se takoj sprejme. Radics, Marburg (Drau), Meltingberg 2. 303

Dva viničarja sprejemem, vsakega za $\frac{3}{4}$ orala vinograda. Juliana Jamernegg, St. Jakob-Wind. Büch. 310

Bilančni knjigovodja nemški korespondent, davčni strokovnjak, več v vseh novih zakonih, prevzajem tozadevna dela in pisarniška vodstva. Dopisi na upravo lista pod „Bilancist“. 309

Dekle, ki zna dobro nemški, sprejme Franz Wuga, Molkerei, Thesen bei Marburg (Drau), Annesgasse 166. 306

Hlapca, pridnega za gospodarstvo, sprejme Halbärth, Marburg (Drau), Unterm Kalvarienberg. 307

Trgovski pomočnik

se sprejme takoj v večjo trgovino z mešanimi blagom. Ponudbe na upravo lista pod „Pošten“. 325

Mlinarja, za kmečki mlin sprejemem takoj, ali pa oddam mlin v najem. Alois Babitsch, Retschitz, P. Tüffer. 324

Vajenca za kleparsko in vododovodno instalacijsko obrt sprejemem takoj. Josef Cilenschek, Bauspenglerei, Wasserinstallationen, Cilli, Grazerstraße 44. 321

Brivski pomočnik

želi spremeniti mesto. Naslov v upravi lista. 322

Viničarja

s 5 ali več delovnimi moči sprejemem na 4 $\frac{1}{2}$ oralov vinogradov ter 5 $\frac{1}{2}$ oralov njiv in travnikov obsegajoče posestvo na Platsch-u. Za izredne storitve posebna nagrada. Predstaviti dnevno med 12. in 16. uro pri Jentsch, Direktor der Weinbauschule, Marburg a. d. Drau. 320

Pridno dekle

z dežele, poštenih staršev, se želi izučiti šiviljske ali krojaške obrti z vso oskrbo v hiši. Vida Stergar, Hoschnitz 38, P. Lappoie. 315

Čevljarski pomočnik

se sprejme takoj. Marburg a. d. Drau, Frauengasse 12. 318

Dekle za pomoč v kuhinji ali v gostilni išče službo. Ela Stopar, Augenbach 19, P. Oplotnitz. 317

Ja bolčnik zdrav, okusen, s 3 do 4% alkoholne stopnje, si napravite za domačo uporabo, ako naročite naš »jabolčni sok«, ki je pripravljen le iz domačih preparatov in stane z natančnim navodilom za 150 litrov RM 3.25, po pošti 1 RM več. E. Hribšek, začasni zastopnik J. Putschko, Marburg, Triesterstraße 57. 319

Zeljnaté glave

kupuje Lovrec, Marburg a. d. Drau, Kärntnerstraße 31. 316

Kompletna vinska preša

z mlinom se proda. Maria Jurgetz, Marburg (Drau), Rudolf-Puffgasse 15. 323

Reichenburg. Imeli smo prvi šolski zaključek, ki je prav slovesno potekel. Šolarji so peli in deklamirali sodobne pesmi. Vodja šole je spregovoril o važnosti nemške šole v Reichenburg-u, nakar je 18 učencem izročil odpustna spričevala. S počastitvijo Führer-ja se je prireditev končala.

Kundmachung

betreffend die Aufnahme von Schülern in die Obst- und Weinbauschule in Marburg

ZIEL DER ANSTALT

Die Obst- und Weinbauschule in Marburg hat die Aufgabe, Betriebsführer gemischter landwirtschaftlicher Betriebe mit vorherrschendem Obst- und Weinbau auszubilden und sie zu aufrechten deutschen Menschen nationalsozialistischer Haltung zu erziehen. Die Ausbildung gliedert sich in zwei Teile: Im ersten Jahre erfolgt die praktische Vorbereitung, im zweiten Jahre die fachlich-theoretische Ausbildung.

AUFNAHMSBEDINGUNGEN

1. Für das Vorbereitungsjahr wird das 16. Lebensjahr, für den Fachlehrgang das 17. Lebensjahr als Mindestalter gefordert.

2. Die deutsche Staatsangehörigkeit oder die Mitgliedschaft des Steirischen Heimatbundes.

3. Das Abschlußzeugnis der Volks- oder Bürger- bzw. Hauptschule.

4. Eine zweijährige praktische Tätigkeit in einem Landwirtschafts- oder Obst- und Weinbaubetriebe.

5. Die Aufnahmebewerber für den II. Jahrgang haben eine Aufnahmeprüfung abzulegen, die sich vor allen über die deutsche Sprache und über die Gegenstände des Volksschulunterrichtes erstreckt.

LEHRPLAN

An der Anstalt werden folgende Gegenstände unterrichtet: landwirtschaftliche Nutzungslehre, Obst-, Wein- und Gemüsebau, landwirtschaftlicher Acker- und Pflanzenbau, Viehhaltung und die einschlägigen Hilfsfächer.

ZAHLUNGSBEDINGUNGEN

Der I. Jahrgang hat keine Zahlungsverpflichtungen bei freier Unterkunft und Verpflegung. Im II. Jahrgang hat jeder Schüler 40 RM Schulgeld je Jahr und 35 RM je Monat für die Verpflegung und Unterkunft zu entrichten. Bei Bedürftigkeit und Würdigkeit werden Beihilfen gewährt.

SCHULBEGINN

Die Schule beginnt am 1. Oktober. Die Anmeldung kann nur schriftlich geschehen und hat bis zum 15. September zu erfolgen.

URKUNDEN UND BEILAGEN

1. Abschlußzeugnis der Volks- oder Bürger- bzw. Hauptschule.

2. Bestätigung über die Zurücklegung einer zweijährigen Praxis in einem landwirtschaftlichen Betriebe auch in der väterlichen Wirtschaft durch den zuständigen Amtsbürgermeister.

3. Geburts- und Heimatschein.

4. Ein selbstgeschriebener Lebenslauf in deutscher Sprache.

5. Für deutsche Staatsangehörige der kleine Ariernachweis, für nicht Reichsangehörige die Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes.

6. Die Einwilligung des Vaters zum Eintritt in die Anstalt.

Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Im Auftrag
Der Leiter der Obst- und Weinbauschule
Marburg a. d. Drau:
JENTSCH

284

Der Polizeidirektor in Marburg a. d. Drau Preisüberwachung

IV-7149/41

Marburg a/D., den 21. August 1941.

Navijanje cen

Na podstavi § 4 odredbe o določanju cen na Spodnjem Stajerskem, ki jo je izdal šef civilne uprave na Spodnjem Stajerskem dne 9. V. 1941, se je tvrdko „SANA“ G. m. b. H. Schokoladen- und Waffelfabrik in Marburg-Kötsch kaznovalo z denarno kaznijo 20.000 RM in na razglas kazni v tisku, ker se je pregrešila zoper predpise imenovane odredbe. 207

Razen tega se je imenovani tvrdki naročilo, da nemudoma zniža svoje prodajne cene, do tedaj pa vsako prodajo ustavi.

Der Polizeidirektor:
gez. Dr. Wallner.

297

Dobro uvedena stara veletrgovinska družba ponuja:

kostni klej
lep za kože
klej za usnje
umetna gnojila
želatino in kemične produkte

FRANZ RUCKER

Handelsgesellschaft m. b. H. Wien I.
Esslinggasse Nr. 13. 217

TEHTNICE

vseh vrst kupujte neposredno pri izdelovalcu

KARLUSSAR

Marburg a. d. Drau,
Gaswerkstraße 17. 301

Lanz-lokomobilo

35/45 Ps rabljeno, dobro ohranjeno prodam. Vollgatter (polnojarmenik) 65 cm, dobro ohranjen kupim. Dopise poslati na Dr. Hans Schmeditz, Rechtsanwalt in Pettau. 302

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arocno) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 2

Konjske repe in svinjske ščetine

kupuje Fischbach, Bärstenerzeuger, Marburg (Drau), Pfarrhofgasse 1. 214

Natakarskega vajenca

zdravega sprejme Bahnrestauration Steinbrück. 245

Vajenec s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Anton Vodnik, Pletrowitsch bei Cilli. 246

OGLAŠUJTE!

Čitajte in naročite dnevnik

„Marburger Zeitung“

»Marburger Zeitung« je uradno glasilo organizacije »Steirischer Heimatbund«. Naroča se pri »Verlag der Marburger Zeitung«, Marburg, Badgasse 6, Postscheckkonto 54.608.

BURG KINO Marburg, Burgplatz 1

POSEBNE PREDSTAVE
KULTURNIH FILMOV:

V nedeljo ob pol
11. uri, v ponedeljek,
torek in sredo ob tri četrt
na 14. uro

Najnovejši nemški tedenski pregled

Novi prostovoljci proti boljševizmu. — Boj na Finskem. — Prodiranje oklopnikov v Ukrajini. — Ceste po katerih se umikajo boljševiki. — Nemška bojna letala napadajo. — Sunek do Črnega morja. — Delovanje pionirjev, OT in državne delovne službe. — Napad na polje bunkerjev pri Umanu. — Flaktopništvo uniči sovjetski bombnik. — V razrušenem Smolensku. — Hu-di boji v prostoru pri Peipus-jezeru. — Stuka napadajo. — Moskva občuti udarnost nemškega zračnega orožja.

Za mladoletne izpod
14 let prepovedano!

313

Der Grosse Expedition Film

Dschungel-Geheimnisse

Eine Expedition kämpft gegen ungeheuerlichen Aberglauben. Gefährlich ist der Weg überall droht Gefahr. In Schilfdickicht lauern Krokodile. Riesenschlangen suchen von den Bäumen. Hier ist der Tiger zu Hause. Aufnahmen von Riesenwaranen, den Drachen der Vorzeit.

Trgovski prostori tvrdke

F. KÖNIG

trgovina galanterije in igrač v CILLI-ju, se od 20. avgusta t. l. nahajajo v vogalni hiši na vogalu Franz-Schauer-Gasse in Adolf-Hitler-Platz. 290

„Volksselbsthilfe“ (preje Ljudska samopomoč)
Marburg a. d. Drau

javlja svojim zavarovancem, da se zavod upravlja oblastveno. Mesečni prispevki se naj pošljejo začasno po pošti nakaznici na naslov: Volksselbsthilfe, Marburg a. D., Tegetthofstraße 47. Prosimo, da navedete na nakaznicah številko police, ki se nahaja na rdečem oziroma modrem ovitku dosedanjih položnic. Kakor hitro bomo otvorili novi poštočekovni račun, bomo poslali takozvane Zahlkarte namesto prejšnjih položnic v svrhu pošiljanja nadaljnjih prispevkov. 300

V vsako kmetsko hišo „Štajerskega Gospodarja“!